



**O Românie  
pentru toți,  
nu doar  
pentru unii**

O viziune pentru:

**1.** Contribuabili

**2.** Cetățeni

**3.** Părinți

**4.** Pacienți

**5.** Persoane  
cu dizabilități

**6.** Diaspora

**7.** Tineri

**8.** Vârstnici

**9.** Femei

# Contribuabili.

## Fiecare leu din taxe, în serviciul contribuabilului

- Bani mai mulți pentru cei care muncesc ● Eliminăm risipa pe banii statului ● Mai puține localități, cu mai mulți bani ● Libertatea de a lucra de unde vrei, protejat de lege ● Energie mai ieftină pentru populație și companii prin investiții în producție și stocare
- Rezolvăm cele 267 de puncte negre de pe șosele ● Infrastructura, prioritate prezidențială ● Standarde obligatorii de interconectare la proiectele de digitalizare ● Încurajăm asocierea în agricultură

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

**Contribuabili.**



**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

**Venituri mai mari  
prin reducerea  
taxării**

## Venituri mai mari prin reducerea taxării

# Viziunea noastră

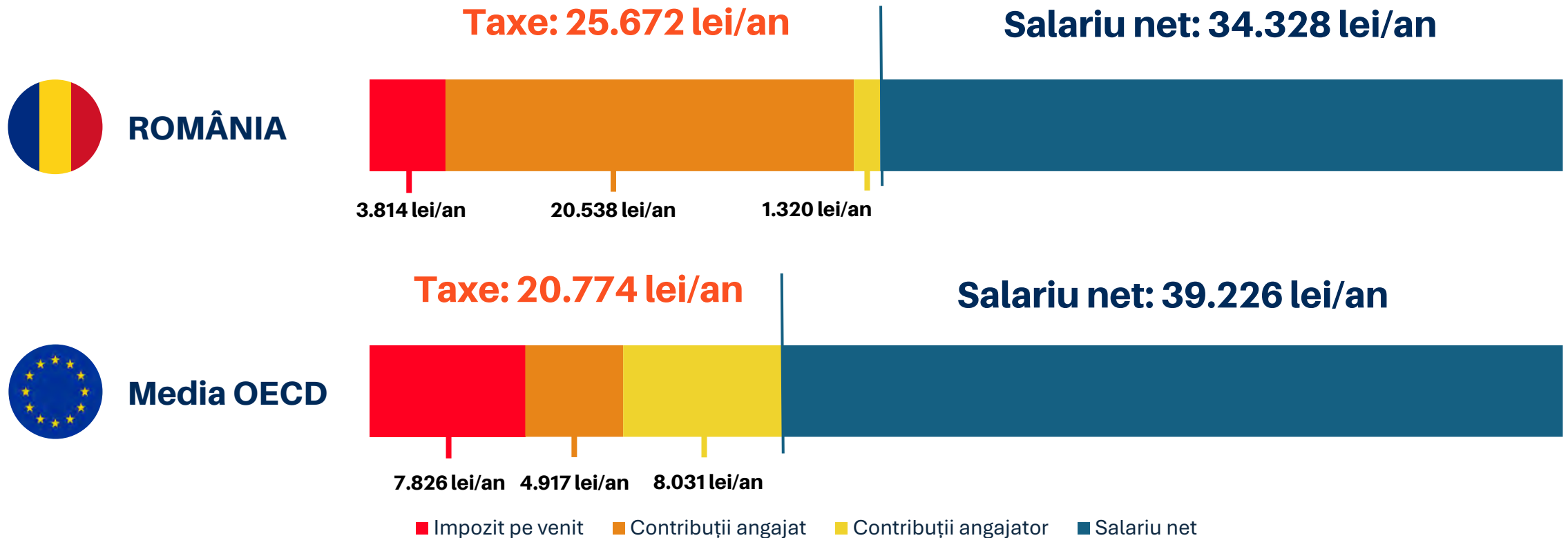
USR va lăsa mai mulți bani în buzunarele angajaților. Oamenii știu mai bine cum să cheltuie banii lor decât statul.

Statul român este pe locul 1 în Europa la sărăcie în muncă, la taxarea muncii și la exodul populației. Toate acestea sunt legate, taxele mari generează sărăcie și gonesc românii din România. Iar banii se duc la o castă politică ce își dă pensii speciale și privilegii tot mai mari din banii contribuabililor.

Românii merită salarii decente. De aceea propunem reducerea taxării muncii prin unificarea deducerilor care există în prezent la salarii și extinderea lor la nivelul unui salariu minim. USR este un susținător ferm al cotei unice pe salariu. Munca trebuie încurajată, nu penalizată.

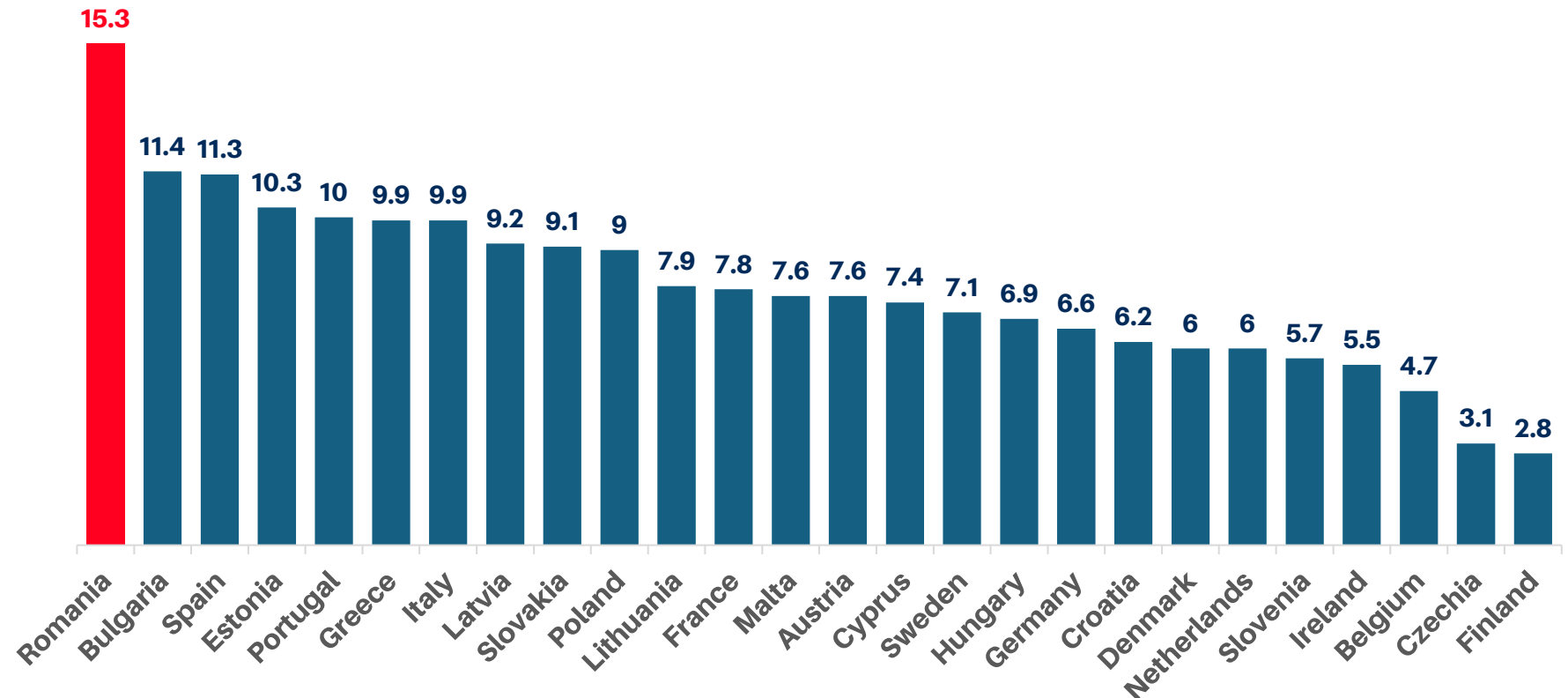
Propunem revenirea la sistemul anterior de taxare și pentru microîntreprinderi, și pentru activitățile independente.

## Taxe pe salariu plătite de un angajat care câștigă 60.000 de lei/an



## Rata de sărăcie printre cei care au locuri de muncă, în Europa

  
**1**  
locul  
în Europa  
la sărăcia în  
muncă



## Reducerea taxării salariilor prin scutirea unei sume de la taxare

**2024**

**între 0 și 740 lei**  
între 3.700 și la 5.700 lei/lună  
Deducere personală la impozitul pe venit

**pe 300 lei**  
doar pentru salariul minim  
Zero Taxe

**la nivel de 8 ore**  
pe salariul minim  
Munca part-time



**1 ianuarie 2025**

**+500 lei**  
pentru toți  
Zero Taxe pe 1.200 lei

**+1.000 lei**  
pentru tinerii sub 29 ani  
Zero Taxe pe 2.400 lei

**+1.500 lei**  
pentru părinți  
Zero Taxe pe 3.400 lei

**+500 lei/copil**  
pentru fiecare copil suplimentar  
Zero Taxe pe 1.200 lei



## Reducerea taxării activităților independente

**2024**

**1 ianuarie 2025**

**CASS**

**proporțional  
plafonat la 60 de salarii  
minime**



**revenirea la  
12 salarii minime**

**CAS**

**pe 6/12/24 de salarii minime  
în funcție de venit**



**revenirea la  
12 salarii minime**

## Reducerea taxării microîntreprinderilor

**2024**

**1% din vânzări  
până în 60.000 euro**

**3% din vânzări  
până în 500.000 euro**

**un angajat minimum**

**limitare la o singură  
microîntreprindere**



**1 ianuarie 2025**

**1% din vânzări  
până în 500.000 euro**

**fără număr minim  
de angajați**

**fără limitare la număr**



## Situația actuală

În prezent, 12 miliarde de lei de la bugetul de stat sunt vărsate anual pentru a acoperi pensiile speciale. Pensiile militarilor au fost amestecate de vechii politicieni cu cele ale pensionarilor de lux (magistrați, foștii angajați ai Curții de Conturi etc) pentru a fi folosite pentru a justifica existența lor. Este timpul să delimităm aceste categorii de pensii.

Pensiile militarilor vor fi calculate la sumele nete încasate prin solde și alte tipuri de plăți, reconstituind principiul contributivității în cazul lor (nu e vina lor că statul nu le-a oprit contribuții o lungă perioadă de timp). Dintre militari, șefii care și-au umflat veniturile din sporuri înainte de pensionare nu au de ce să primească pensii raportate la ultimele venituri - vor avea pensii raportate la veniturile de-a lungul carierei, ca toată lumea.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom raporta toate pensiile la veniturile reale obținute de către salariat. O autentică reformă în domeniul pensiilor speciale înseamnă pensie după contribuții și venituri.

Pentru cei din sistemul de apărare, legea, în viziunea USR, va reflecta mai bine principiul contributivității respectându-i pe cei care au făcut o carieră în sistem și care nu pot fi tratați la fel cu cei care și-au asimilat perioade lucrate în civil. Pentru restul pensionarilor speciali (cei de la Curtea de Conturi, din Diplomație, din sistemul judiciar) vom susține să rămână cu pensia acordată pe criteriul contributivității pentru toată perioada de activitate. Prin reforma sistemului de numire la CCR, vom putea interveni inclusiv asupra abuzului de pensii speciale pentru magistrați (care sunt peste cele pe contributivitate).

**Contribuabili.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Eliminarea risipei**

## Eliminarea risipei

# Viziunea noastră

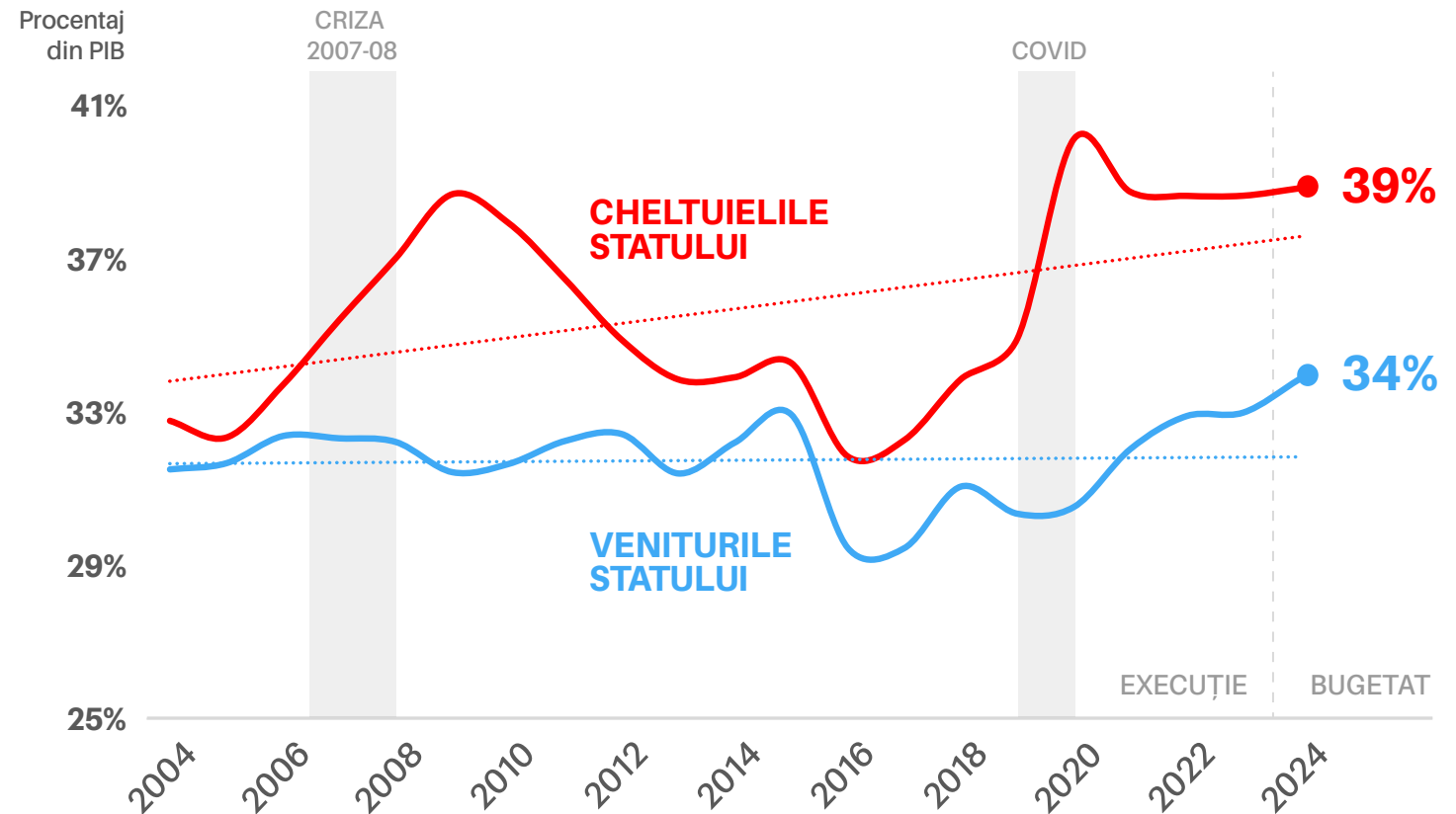
România nu e săracă, este sărăcită. Clasa politică a funcționat după principiul „cine împarte parte își face”. Asta a dus România la dezastrul bugetar în care ne aflăm acum.

Vom reduce povara fiscală suportată de români prin reducerea cheltuielilor ieșite de sub control ale actualei clase politice.

Președintele Elena Lasconi va organiza o echipă de consilieri prezidențiali dedicați eficientizării statului, va cere rapoarte de performanță și schimbări / reorganizări la instituțiile care nu își îndeplinesc mandatul public.

## Cheltuielile statului au crescut mai mult decât veniturile

**Deficitul,  
o problemă  
de cheltuieli**



## Reducem cheltuielile statului

**Guvern de maximum 12 ministere** și desființarea a 197 de agenții, institute, oficii, precum și a inspectoratelor școlare

Desființarea **privilegiilor bugetarilor de lux** și a **sporurilor aberante**

Oprirea schemelor de **afaceri pe banii statului**

Înghețarea creșterii cheltuielilor cu **bunuri și servicii** la nivelul ratei inflației

Tăierea **subvenției pentru partide** la cât era în 2016

Niciun **salariu la stat** nu va mai depăși salariul președintelui României

**300 de parlamentari** și **Parlament unicameral**

Desființarea **pensiilor speciale** prin reforma constituțională

Privatizarea sau închiderea **companiilor de stat de tip gaură neagră**

Oprirea programelor pentru **firmele de partid** (PNDL/Anghel Saligny)

**Contribuabili.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Companii de stat**



# O miză economică mare

## Viziunea noastră

Companiile de stat reprezintă aproximativ 7-8% din economia României și angajează aproximativ 180.000 de oameni.

Filosofia că firmele de stat nu trebuie să facă profit ascunde de fapt premisele unei sifonări masive de bani publici. Toate firmele de stat care nu fac profit își compensează pierderile cu subvenții care vin în diverse feluri de la autoritățile tutelare.

USR a inclus în PNRR obiective ambițioase:

- ▶ Management competent, recrutat după criterii profesionale,
- ▶ Indicatori de performanță reali, care urmăresc reducerea risipei și a subvențiilor nejustificate,
- ▶ Transparență a performanței economice și a numirilor în consiliile de administrație.



## Situația actuală

Consiliile de administrație ale companiilor de stat sunt bazin de distribuit joburi pentru rezerva de cadre a partidelor vechi plus amante și rude ale politicienilor.

Multe companii înregistrează pierderi masive, compensate cu subvenții venite ori de la bugetul local, ori de la bugetul central.



## Ce se schimbă pentru tine

Nu vei mai suporta din propriul buzunar incompetența sau fraudele unor conduceri numite politic. Companiile vor fi privatizate, listate pe bursă sau închise (cele care nu îndeplinesc un mandat public). Astfel, prin cumpărarea de acțiuni, companiile de stat chiar pot fi ale tale. Capitalismul popular este un obiectiv al guvernării USR.

Companiile care îndeplinesc un rol de utilități publice (metrou, de exemplu) vor fi auditate și depolitizate. Conducerea companiilor va fi recrutată pe baza experienței și a competenței. Noile conduceri vor primi indicatori de performanță astfel încât să își reducă pierderile.



## Situația actuală

Companiile de stat care fac profit (poziție dominantă pe piață, monopol natural etc.) sunt devalizate de către guvern. Astfel, le lipsesc fondurile de investiții, cu consecințe majore pentru români (vezi lipsa de investiții în rețelele electrice).

De exemplu, dacă Nuclearelectrica SA ar fi rămas măcar cu jumătate din profiturile realizate în ultimii 10 ani, am fi avut acum un al treilea reactor în funcțiune la Cernavodă, cu mai multă energie pe piață și cu prețuri mai mici.

„Companiile de stat” sunt, de fapt, ale oligarhiei politice.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom stabili un cadru predictibil pentru realizarea de investiții în companii. Prin extinderea listării la bursă a companiilor, le vom capitaliza și vom crea mecanisme de control al acționarilor investitori contra devalizării fondurilor de investiții.

Vom pune portofoliile de participație rămase în domeniul public într-un fond suveran de investiții care va distribui dividende direct românilor prin economisire în contul fiecăruia de la Pilonul 2 de pensii. Astfel, averea publică va fi a ta cu adevărat și te va ajuta să ai o pensie decentă, în ciuda crizei demografice care se profilează.

**Contribuabili.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Reforma administrativă**

## Reforma Administrativă

# Viziunea noastră

USR vrea ca statul să coste mai puțin și să lucreze mai eficient pentru tine. USR vrea ca statul să muncească pentru tine, nu tu pentru stat.

Avem un stat organizat astfel încât să producă cât mai multe joburi pentru aparatul de partid PSD-PNL, preferabil fără muncă și deranj, și cât mai puține servicii publice pentru cetățeni. Avem județe prea mici pentru proiecte de anvergură, regiuni de dezvoltare prea slabe și fără atribuții. Avem funcționari mulți angajați și puțini care țin de fapt instituția funcțională, în rest pile de partid. Și avem inspectorate care sugrumă managementul școlar și lipsă de profesori.

Viziunea noastră pentru reforma administrației înseamnă o revoluție a bunului-simț: primării consolidate voluntar, cu servicii publice rămase aproape de cetățean. Profesionalizarea și depolitizarea funcției publice. Desființarea consiliilor județene și transferul de atribuții la localități și regiuni. Doar USR poate produce revoluția administrativă în România. Vrem și putem.



## Situația actuală

28% din localitățile României au mai puțin de 2.000 de locuitori. 651 de comune (23% din primăriile rurale) nu au avut în anul 2022 venituri proprii nici măcar pentru a plăti salariile.

Sunt structuri administrative complexe (pentru a fi primărie, ai nevoie de structuri standard) de care populația mică de acolo nu are cu adevărat nevoie. În schimb, servicii publice de bază nu există.

Oamenii nu vor primării mici, vor instituții aproape de ei.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom oferi stimulente pentru comasarea localităților. Majorăm cotele defalcate din impozitele pe venit pentru noua comună înființată prin comasare. Treptat, vom face ca până în 2028 să nu mai existe primării mai mici de 3.000 de locuitori (sau rază maximă 25 km). Actualele primării vor rămâne puncte de lucru unice, cu structuri flexibile.

Niciun cetățean nu va rămâne fără servicii publice aproape de domiciliu. În schimb, primării mari, comasate, vor putea oferi servicii complexe (juridic, fonduri europene, urbanism) pentru mai mulți locuitori.



## Situația actuală

Clasa politică menține actuala structură administrativă a țării pentru a controla politic soarta românilor.

De aceea avem fenomenul baronizării, unde toate fondurile pleacă din pixul unui baron local.

Structurile care țin de consiliile județene sunt ineficiente și disfuncționale.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom desființa consiliile județene și vom redenumi actualele regiuni de dezvoltare „județe” (pentru a nu schimba Constituția).

Vom transfera acolo atribuții macro de la nivel județean.

Majoritatea atribuțiilor consiliilor județene vor merge la localitățile întărite și autonomizate.



## Situația actuală

Este o modă în toată țara să candidezi pentru primărie sau parlament sau să te angajezi tot la stat în funcții politizate și să blochezi posturi de titular în școli și spitale.

Copiii învață cu suplinitori, medicii nu pot veni pe posturile blocate.



## Ce se schimbă

Această practică va înceta.

Cine intră în politică renunță automat la postul blocat în școală, spital și administrația publică.

Cine se angajează într-o poziție administrativă de conducere renunță la postul blocat.





## Situația actuală

Funcționarii publici cinstiți și performanți (și sunt mulți, i-am cunoscut în mandatele noastre locale și naționale) sunt sufocați de un sistem în care evaluarea este fie o glumă, fie un instrument de presiune politică.

Angajările politizate măresc schema de personal, dar munca rămâne tot doar pe umerii celor care duc greul.

Salariile diferă aberant pe criterii istorice, fără nicio legătură cu importanța muncii sau cu relevanța muncii pentru cetățean.



## Ce se schimbă pentru tine

Vei avea funcționari publici empatici și profesioniști. Angajăm și evaluăm în mod transparent, corect, astfel încât Administrația Publică să atragă oameni muncitori și performanți.

Examenul național pe model european (dai examen să intri în corp și apoi alegi poziția/ești recrutat) a fost introdus de USR prin PNRR și a rămas doar proiectul-pilot. Îl vom extinde la administrația națională.

Vom lega munca de performanța reală și de importanța obiectivă. Vom duce la capăt Legea Salarizării Unitare introdusă de USR în PNRR.

**Contribuabili.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Dereglementare**

## Dereglementare

# Viziunea noastră

Românii au dreptul să aibă un mediu economic mai liber și mai dinamic, în care antreprenorii să poată inova și dezvolta afaceri fără povara unei birocrații excesive.

Dereglementarea trebuie să urmărească eliminarea sau simplificarea reglementărilor inutile care îngreunează inițiativele economice și întârzie creșterea economică.

Suștinem un stat mai eficient și mai transparent. Dereglementarea trebuie să aibă ca scop eliminarea corupției și asigurarea unui mediu competitiv echitabil, unde companiile mari și mici să poată concura pe picior de egalitate, fără favoritisme sau influențe politice.



## Situația actuală

TVA-ul se colectează fragmentat de la toate companiile plătitoare de TVA. Asta naște o birocrație complexă la nivelul fiecărei firme și multiple posibilități de fraudare, deoarece ANAF-ul nu va avea niciodată posibilitatea de a verifica toate firmele.

Monstruoziții birocratice precum e-TVA sau e-Factura n-au făcut decât să încurajeze mai mult evaziunea decât conformarea voluntară. Soluția nu este un stat mai intruziv și mai birocratic, dimpotrivă.



## Ce se schimbă pentru tine

Propunem colectarea TVA numai de la ultima companie care vinde consumatorului final. Astfel, se simplifică birocrația pentru sute de mii de firme, se elimină total posibilitatea de a face fraudă carusel de TVA, responsabilă pentru 35% din gap-ul de TVA și permite ANAF să se concentreze pe mai puține firme controlate.



## Situația actuală

Legislația muncii din România este o ficțiune socialisto-birocratică. A crea un loc de muncă e un coșmar birocratic, iar a-l desființa e și mai rău.

Dacă ai loc de muncă, statul „are grijă” să completezi multe hârtii, să pontezi și să faci alte lucruri absurde.

Dacă vrei să muncești de la distanță sau temporar sau part time, statul socialisto-birocratic „are grijă” să nu cumva să poți face asta.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom introduce în legislație noi forme de angajare, mai flexibile decât contractul de muncă clasic de 8 ore/zi la sediul angajatorului.

Angajatul va putea lucra de oriunde dorește (telemuncă), fără să fie nevoie de acte adiționale și complicate la contractul de muncă.

Vom reglementa contractele de muncă cu perioadă determinată. Vom elimina interdicția de a presta ore suplimentare într-un contract de muncă cu timp parțial.



## Situația actuală

Avem o mulțime de agenții și comitete care ar trebui să ajute reconversia și angajarea și care în realitate sunt o uriașă mașinărie de frecat hârtii cu scopul de a împușca sporuri de fonduri europene pentru angajații lor.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom pune statul să muncească pe bune pentru locul tău de muncă.

Vom reforma ANOFM și ITM. Vom externaliza serviciile de consiliere și asistență în găsirea unui loc de muncă către operatori privați care vor fi plătiți la rezultat (la angajare persoană).

USR susține eficient românii care își caută un loc de muncă sau care doresc să se reorienteze profesional.

**Contribuabili.**

# Energie

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

## Energie la prețuri accesibile pentru consumatori și industrie

# Viziunea noastră

Sistemul energetic național este suprareglementat și supraaglomerat de interese obscure. USR are soluții pentru a schimba acest sistem.

România trebuie să depășească provocări capitale: reșezarea pieței de energie pentru a corespunde noii realități economice post-criză energetică; trecerea spre o economie preponderent electrificată și consum eficient; electrificarea proceselor tehnologice din industriile energo-intensive pentru a reduce impactul taxării CO2; dezvoltarea producției din surse regenerabile în paralel cu dezvoltarea sistemelor de stocare; valorificarea superioară a gazelor naturale din Marea Neagră în producția de energie electrică și în alte procese industriale cu valoare adăugată.

Politicile energetice pe care le propunem au la bază o condiție esențială: punerea în aplicare a unui cadru de reglementare stabil și predictibil, în dialog cu toate părțile interesate - consumatori, producători, distribuitori, furnizori etc.





## Situația actuală

Avantajele legislative acordate de actuala guvernare în detrimentul consumatorilor au dus la fenomenele speculative și au descurajat concurența reală pe piața de energie.

Avem în continuare în România sărăcie energetică, iar mecanismele de protecție sunt unele birocratice. Prețurile reglementate administrativ nu stimulează crearea unui cadru funcțional pentru protejarea consumatorului vulnerabil.

În momentul de față, din cauza legislației care a văduvit piața de energie, consumatorul nu mai este în centrul pieței de energie, ci decizia politică de stabilire a prețurilor. E nevoie de o regândire a întregii piețe, de respectarea principiilor pieței libere.



## Ce se schimbă pentru tine

Sușținem o pregătire temeinică a eliminării tarifelor reglementate administrativ și adoptarea unor mecanisme de stabilire a prețurilor care să reflecte dinamica cerere-ofertă.

Sușținem modificarea legii consumatorului vulnerabil astfel încât să existe mecanisme de protecție reale pentru cei care se regăsesc în situația de a nu-și putea plăti factura la energie.

Sușținem centrarea pieței pe consumator, indiferent că este vorba de cel casnic, de IMM-uri sau de marii consumatori industriali, prin contorizare inteligentă, bonificarea consumului atunci când avem producție din surse regenerabile, informarea corectă a consumatorilor cu privire la rolul lor în sistemul energetic și transformarea acestora în jucători pe piața de energie.



## Situația actuală

Legislația adoptată în 2022 care reglementează piața de energie a afectat mecanismul concurențial de tranzacționare pe piață. Instituirea mecanismului de achiziție centralizată (MACEE) a dus la o situație de monopol pentru operatorul de stat.

Prețurile de pe piața de echilibrare au atins niveluri record din cauza lipsei de concurență și a limitării tehnologiilor de producție folosite. Bateriile de stocare nu au încă loc pe piața de echilibrare din cauza lipsei de stimulente.



## Ce se schimbă pentru tine

Asigurăm legislație predictibilă și funcționalizarea pieței de energie pentru a consolida bursele de energie.

Aliniem legislația națională cu normele UE și pregătim eliminarea restricțiilor din piața de energie, care s-au dovedit păguboase pentru consumatorul român.

Vom stimula concurența pe piața de echilibrare și dezvoltarea bateriilor de stocare, prin eliminarea unor taxe și tarife, pe care Transelectrica să le poată folosi pe postul de consumator dispecerizabil.



## Situația actuală

Sistemul energetic românesc are nevoie de capacități de producție care pot asigura flexibilitate în contextul unei producții variabile de energie electrică din surse regenerabile, dar și un consum de energie electrică în creștere în contextul electrificării.

De asemenea, reducerea producției de energie pe bază de cărbune și gaz va necesita energie electrică sigură care să echilibreze producția de energie regenerabilă.



## Ce se schimbă pentru tine

Energia nucleară va avea în continuare un rol esențial în asigurarea stabilității sistemului energetic național și reducerea emisiilor de CO2.

Considerăm că domeniul nuclear este vital pentru securitatea energetică a României și susținem investițiile în acest domeniu: re tehnologizarea U1 conform termenului asumat (2029), precum și alte proiecte în domeniul nuclear. În cazul reactoarelor tip SMR este nevoie de o evaluare serioasă a costurilor și să ne asigurăm că fabricarea componentelor se va întâmpla în mare parte în România.



## Situația actuală

România nu duce lipsă de proiecte, de potențial sau de finanțare. Cu toate acestea, deficitul de producție s-a adâncit în ultimii ani, în contextul închiderii unor capacități pe bază de cărbune și gaz fără a pune nimic în locul acestora.

Noile proiecte mari de energie regenerabilă se dezvoltă cu greutate din cauza piedicilor birocratice, neclarităților legislative în privința utilizării terenurilor, dar și îngreunării accesării de fonduri europene prin PNRR sau Fondul de Modernizare. România a stabilit deja reglementări pentru o parte a tehnologiilor emergente (hidrogen, eolian offshore etc.) și necesită un cadru legislativ pentru dezvoltarea sectorului energiei geotermale de mare adâncime, precum și cel pentru captarea, transportul și stocarea CO2 pentru reducerea emisiilor în industria energo-intensivă. Creșterea ponderii capacităților bazate pe surse de energie regenerabilă (eoliană și fotovoltaică) creează provocări SEN din cauza naturii lor intermitente.



## Ce se schimbă pentru tine

Încurajăm dezvoltarea de proiecte de energie solară și eoliană onshore și offshore. Susținem simplificarea proceselor birocratice de evaluare și accesare a fondurilor europene, prin implicarea sistemului bancar. Propunem un proces simplificat de autorizare, prin crearea unui "one stop shop" la nivelul ANRE.

Susținem finalizarea obiectivelor de rețehnologizare a hidrocentralelor aflate în gestiunea Hidroelectrică. Susținem înscrierea rapidă a României în AIB pentru certificarea europeană a garanțiilor de origine.

Susținem completarea, clarificarea și extinderea reglementărilor pentru hidrogen și energie geotermală (deep drilling), precum și un cadru legislativ pentru investițiile în tehnologiile de captare, transport și stocare a CO2. Stimulente pentru dezvoltarea de baterii "stand alone" prin exceptarea de la plata unor taxe și tarife atunci când energia este extrasă din rețea cu scopul de a fi stocată.



## Situația actuală

Gazele naturale vor juca în continuare un rol important pentru sistemul energetic național, dar și pentru economia românească.

Declinul producției de gaze naturale și creșterea importurilor au fost rezultatul unei legislații strâmbe care a blocat exploatarea în cel mai mare zăcămint de gaze din Marea Neagră. De asemenea, zăcămintele onshore, precum cel de la Caragele, nu sunt exploatate la medie și mare adâncime, deși rezervele estimate ar putea asigura consumul României pentru cel puțin 3 ani.

Noile capacități de producție a energiei electrice pe bază de gaze naturale trenează, deși ele reprezintă soluția pentru producția de energie în bandă care să echilibreze sistemul.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom sprijini finalizarea la timp a investițiilor în centralele de producție de energie pe bază de gaz de la CE Oltenia, Iernut și Mintia, care sunt esențiale pentru echilibrul sistemului energetic. Este importantă respectarea principiului de a nu închide capacități pe cărbune înainte de a pune noi capacități pe gaz și regenerabil în loc.

Asigurăm un cadru predictibil și transparent care să faciliteze susținerea activităților de extracție a gazelor naturale în Marea Neagră, începerea exploatării cât mai rapide a zăcămintelor de gaze naturale onshore neutilizate.

Exploatarea acestor rezerve nu asigură doar nevoile energetice ale României, dar sprijină și sporirea securității energetice regionale, în special pentru Republica Moldova.



## Situația actuală

Sectorul prosumatorilor de energie s-a dezvoltat foarte mult în ultimii doi ani, odată cu criza energetică, în ciuda amenințărilor legislative care au venit din partea Parlamentului, precum „taxa pe soare” sau obligativitatea retroactivă a stocării pentru prosumatorii care și-au instalat deja capacități de producție.

Statul și ANRE par să își fi stabilit o nouă „victimă” căreia să îi impună tot felul de restricții în loc să meargă către o descentralizare mai accentuată a producției de energie, crearea cadrului pentru dezvoltarea și digitalizarea rețelelor și integrarea naturală a prosumatorilor în sistemul energetic în scopul creșterii producției totale de energie la nivel național.



## Ce se schimbă pentru tine

Sușținem descentralizarea producției de energie și menținerea unei legislații clare și predictibile. Sușținem menținerea cotei reduse de TVA (9% în prezent) pentru panourile fotovoltaice și sistemele de stocare și scutirea de la plata certificatelor verzi a prosumatorilor. Sușținem decontarea lunară a surplusului dat de prosumatori în rețea, decontarea din surplus de către prosumatorul care este la același furnizor a facturii de gaze naturale. Sușținem donarea surplusului de energie de către prosumatori.

Sușținem încurajarea stocării la prosumatori. Suntem ferm împotriva obligativității stocării pentru prosumatorii care și-au instalat deja sisteme fotovoltaice. Alături de prosumatori, vom încuraja "Comunitățile de energie" să se dezvolte, urmând direcția generală de descentralizare și reformă a sistemului energetic. Sușținem definirea unui cadru legislativ care să permită dezvoltarea comunităților de energie la nivel de bloc sau de cartier.



## Situația actuală

Ne așteptăm la creșterea numărului prosumatorilor și la un consum casnic de energie mai ridicat, precum și la o utilizare mai extinsă a pompelor de căldură și a stațiilor de încărcare a vehiculelor electrice.

Aceasta necesită o creștere substanțială a investițiilor anuale – estimată a fi de 3-4 ori mai mare decât cea din prezent.



## Ce se schimbă pentru tine

Suștinem investițiile operatorilor de distribuție în rețele prin recunoașterea corectă a costurilor și adaptarea rețelelor pentru noi tipuri de consumatori (transport electric, data centers, inteligență artificială etc.)

Pentru a reduce la minimum impactul în prețurile energiei plătite de consumatori, aceste investiții vor fi sprijinite din toate sursele de finanțare europene disponibile.

Suștinem contorizarea inteligentă și digitalizarea rețelelor și modele tarifare care să țină cont de prețul energiei în funcție de intervalele orare.



## Situația actuală

Republica Moldova este în continuare afectată de interferențele rusești pe piața de energie, de aceea creșterea nivelului de investiții românești și interconexiune cu România vor permite exportul și importul de energie între cele două țări.

Darea în exploatare a liniei electrice de 400 kV Vulcănești - Chișinău este prevăzută pentru 2025, iar până în 2029 a altor două linii - Bălți - Suceava și Strășeni - Gutinaș.



## Ce se schimbă

Vom sprijini prin investiții românești producția de energie din Republica Moldova și consolidarea interconexiunilor.

Acțiuni precum preluarea operării sistemului gazier din Moldova de către Transgaz sau prezența operatorilor bursieri români în Republica Moldova reprezintă pași înainte pentru o integrare mai ușoară în piața de energie comună la nivel european prin intermediul și cu sprijinul României.

Sprijinirea Republicii Moldova pentru îndeplinirea condițiilor de aderarea la UE, în special ceea ce privește introducerea regulilor pieței concurențiale, protejarea consumatorului vulnerabil și aplicarea unui model de piață compatibil cu regulile UE.





## Situația actuală

România este cea mai importantă piață din regiune și este necesar să ne consolidăm.

Rezervele de gaz natural din Marea Neagră sunt o oportunitate pentru asigurarea securității energetice a României și pentru dezvoltarea industriei românești.



## Ce se schimbă

Sușținem o piață de energie și gaze cât mai lichidă și transparentă. Vrem să devenim un pol de securitate în regiune astfel încât vecinii noștri să-și acopere nevoile de energie de pe piața de la București ca alternativă la piețele din Turcia sau de la Viena.

Sușținem continuarea proiectelor de interconectare cu vecinii astfel încât să avem acces la energie suficientă la prețuri corecte.

Vom pune accent pe valorificarea gazului natural din Marea Neagră în industrie (de ex. industria chimică), prin facilități fiscale. Sușținem valorificarea superioară a altor resurse, precum rezervele de grafit de la Baia de Fier (Gorj). România are potențialul să devină un jucător puternic în regiune în ceea ce privește produsele industriale rezultate din valorificarea resurselor naturale pe care le deține.

**Contribuabili.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Infrastructură**

## Infrastructură

# Viziunea noastră

Viitorul președinte al României trebuie să lucreze împreună cu toți actorii relevanți ai statului, ai mediului privat și ai societății la acest deziderat și să finalizeze în această decadă autostrăzile A1, A7 și A8, precum și căile ferate rapide care trec munții între provinciile istorice ale țării noastre.

Vom lansa un Task Force prezidențial care să susțină actul guvernamental în deblocarea proiectelor și atragerea tuturor fondurilor europene clasice sau din PNRR.

Este o tragedie că avem cea mai mare mortalitate pe șosele din Uniunea Europeană, o problemă ignorată de clasa politică veche. Vom pune bazele unui program național care se va concentra pe punctele negre de pe șosele cu obiectiv înjumătățirea în următorii cinci ani a numărului de victime în accidentele rutiere.



## Situația actuală

La 30 de ani de la Revoluție, provinciile istorice ale României nu sunt unite cu adevărat prin infrastructură modernă.

Nu există nicio autostradă sau cale ferată rapidă completă care să treacă Munții Carpați și care să lege Bucureștiul sau Iașiul de Cluj și mai departe spre vestul Europei.



## Ce se schimbă pentru tine

Autostrada Sibiu - Pitești trebuie finalizată în acest deceniu. La fel, și Autostrada Moldovei A7. Anul 2030 trebuie să ne găsească cu lucrări în stadiu final pe Autostrada Unirii A8, Autostrada Comarnic - Brașov sau drumul rapid Craiova - Lugoj dinspre Oltenia spre Banat.

Românii trebuie să poată călători într-un tren nou-nouț de la București la Iași, Suceava, Timișoara sau Cluj-Napoca în 4-5 ore.

Vom prioritiza centurile ocolitoare ale marilor orașe, ca soluții rapide pentru decongestionarea traficului.



## Situația actuală

De prea multe ori auzim că o autostradă, o cale ferată sau orice alt proiect de infrastructură e blocat de birocrația stufoasă a statului român.

Utilități care nu sunt mutate cu anii, terenuri neexpropriate, autorizații întârziate, avize ținute la sertar și multă, multă nepăsare și incompetență.



## Ce se schimbă

Vom înființa un Task Force prezidențial care va funcționa ca o umbrelă de autoritate și profesionalism peste insulițele inerte, greoaie și necoordonate ale administrației românești.

Vom face astfel încât proiectele să iasă din negura birocrației în patru luni în loc de patru ani, constructorii să aibă front de lucru, iar România să atragă chiar și înainte de termen miliardele de euro venite de la Bruxelles.



## Situația actuală

Peste 1.500 de persoane au murit în 2023 și alte 3.500 au rămas cu sechele grave pe viață în urma accidentelor rutiere din România.

Suntem codași în Uniunea Europeană la siguranța rutieră și asta o vedem zi de zi pe drumurile țării.

Vorbim despre copii spulberați pe treceri de pietoni prost semnalizate, bicicliști acroșați violent de mașini în lipsa pistelor dedicate, ciocniri frontale terifiante în lipsa drumurilor sigure și multe alte situații dramatice.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom rezolva cu prioritate cele 267 de puncte negre de pe rețeaua rutieră unde se întâmplă frecvent accidente mortale folosind inclusiv proiectele pe fonduri europene. Vom implementa radare fixe, presemnalizate, pe aceste sectoare sensibile, măsură de asemenea inclusă în PNRR.

Programul național de construit autostrăzi, drumuri expres sau centuri ocolitoare va avea un rol substanțial în îmbunătățirea siguranței pe drumuri și va trebui accelerat.

**Contribuabili.**

# Digitalizare

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

## Digitalizare

# Viziunea noastră

USR vrea ca statul să nu își mai ceară informațiile pe care deja le are.

Digitalizarea este o singură limbă, dar în România fiecare instituție vorbește limba ei în zona de digitalizare, ajungându-se la un haos în care se toacă bani, se ratează oportunități și se frânează economia.

Avem capacitatea în USR să construim autostrăzi digitale între instituțiile statului: conectăm bazele de date existente izolat în instituțiile statului pentru ca tehnologia existentă în soluțiile Platform as a Service (PaaS) să dezmoștească fluxurile birocratice și să ajute mediul economic în relația cu statul român.

Am pus în PNRR bani pentru cloud-ul guvernamental. Încă nu este funcțional și este prost gestionat. Deci, avem banii, doar vom promova în poziție de decizie specialiști care înțeleg acest domeniu și importanța oportunității de finanțare.

Vom crea cadrul legal astfel încât să nu mai poată fi achiziționate aplicații software nici cu funcționalități suprapuse, nici care să nu „se înțeleagă” cu cele ale altor instituții ale aceluiași stat.

Vom reduce numărul de instituții ale statului român cu atribuții în digitalizare.





## Situația actuală

În momentul de față, se toacă haotic bani pe proiecte de digitalizare care nu livrează mai nimic pentru cetățean: aplicații software proiectate să nu poată vorbi unele cu altele, echipamente hardware care devin vechi din punct de vedere al performanțelor până ajung să fie băgate în priză, decidenți care nu înțeleg consecințele digitale ale propriilor decizii.



## Ce se schimbă pentru tine

Nu vei mai fi cărăușul de documente al statului. Toate proiectele de digitalizare ale statului vor conține obligatoriu standarde pentru interoperabilitate.

România este pe ultimul loc la gradul de digitalizare între țările membre UE. Digitalizarea înseamnă creștere economică și economii la buget. Asta ar însemna mai mulți bani pentru școli, spitale, autostrăzi.



## Situația actuală

Republica Moldova are 5-10 ani în fața noastră în ceea ce privește digitalizarea serviciilor publice.

Avem servicii publice de viață: crearea de certificat de naștere, buletin, certificat de deces etc., avem servicii publice curente: plata impozitelor sau a unor taxe locale, să comunicăm cu Administrația Fiscală sau să ai acces la dosarul tău medical etc.

Pentru unele s-au cheltuit extrem de mulți bani pentru soluții proaste. Unele au început să fie parțial digitalizate, dar fiecare instituție în bucăți ei.



## Ce se schimbă pentru tine

România digitală, organizată profesionist. Vom crea un punct de acces unic al serviciilor publice electronice.

Vom crea birouri unice de relații cu clienții pentru toate serviciile publice, care deservește toate departamentele dintr-o instituție, pe modelul lansat de Primăria Sectorului 2.

Feedback pe activitatea instituției/serviciului/direcției - proces de feedback al cetățenilor în urma interacțiunii cu instituțiile publice

**Contribuabili.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Agricultură**

## Agricultură

# Viziunea noastră

Agricultura din România este împărțită în continuare în două lumi diferite: fermele foarte mari (peste media UE) și gospodăriile foarte mici, agricultura de subzistență. Politicile noastre agricole sunt gândite doar pentru fermele foarte mari. Inclusiv subvențiile europene și proiectele de investiții cu fonduri UE pentru dezvoltare rurală sunt deturnate doar pentru fermele mamut.

PSD și PNL au delegat decizia publică unui număr redus de mari latifundiarilor. Agricultorii mici sărăcesc.

Viziunea USR înseamnă o reorientare a deciziei publice spre un obiectiv strategic: dezvoltarea agriculturii de mijloc și a fermelor de familie.

Viziunea USR înseamnă asociere, acces la piață, subvenții mai mari pentru fermele mijlocii, de familie.

Viziunea USR pentru sate înseamnă dezvoltare comunitară la firul ierbii. În viziunea USR, satele se vor baza pe o clasă de mijloc – familii care din agricultură se pot întreține, pot plăti asigurări de pensii și sănătate, pot intra pe piață prin asociere. Vedem în Grupurile de Acțiune Locală factori de modernizare care pot prelua toate fondurile europene și naționale de dezvoltare comunitară în mediul rural.



## Situația actuală

Spre deosebire de Olanda, unde 100% din producție e procesată și vândută prin asocieri de fermieri, și de Franța, unde cifra este de 50%, în România doar o mică parte (sub 5%) din ce produc fermierii intră pe piață prin asocieri. Asta înseamnă că fermierii români fie pierd timpul în piețe, fie sunt la mâna samsarilor.

S-au făcut progrese în ultimii ani, după ce măsuri anterioare legiferate de USR sau luate de ministrii USR au impulsionat asocierea.

În anul 2021 s-au înființat 778 de cooperative agricole. Sunt încă firave - din cele 778 de cooperative înființate în 2021, 294 nu au depus bilanț contabil în anul următor.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom stimula înființarea de noi asocieri agricole care să poată asigura procesarea produselor și intrarea fermierilor în marile lanțuri comerciale.

Vom lansa măsuri cu fonduri europene pentru finanțarea asocierilor care vor să investească în depozitare și procesare.

Vom mări și îmbunătăți schemele de finanțare pe lanțul scurt (asocieri și fermieri care distribuie direct consumatorilor din orașe).

Vom sprijini „agregatoare” locale - *food hubs* - care să transporte, sorteze, eticheteze, prelucreze produsele și să le vândă în orașe.



## Situația actuală

Statul român tratează micii producători și marile firme industriale la fel de obtuz și birocratic. Mulți producători mici sunt siliți să vândă informal sau să nu vândă pentru că procesul de avizare și control sanitar-veterinar este complicat, scump și imprevizibil.

Micile afaceri trebuie să respecte reguli complicate, la fel ca marile lanțuri comerciale.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom crea un cadru legal simplificat (în special din punct de vedere sanitar-veterinar) pentru valorificarea producției micilor fermieri. Pe modelul Punctelor Gastronomice Locale, micii fermieri vor putea să vândă cantități limitate de produse locale direct consumatorilor, fără calvar birocratic.



## Situația actuală

Fermierii din România sunt printre cei mai îmbătrâniți din Europa. Trebuie să susținem reînnoirea generațiilor, iar tinerii care preiau trebuie să învețe meserie.

USR a finanțat prin PNRR cel mai mare program național de revitalizare a liceelor agricole, care au fost neglijate de clasa politică veche. 43 de milioane de euro pentru 57 de licee agricole, pentru materiale, curriculumă, ferme model.



## Ce se schimbă

Vom susține educația agricolă și liceele agricole: program național de susținere a învățării la locul de muncă în agricultură. Vom acoperi costurile astfel încât fiecare elev de la specializări agricole să facă practica în ferme reale.

Vom continua politica USR de revitalizare a liceelor agricole. Vom face din acestea centre permanente de învățare, transfer tehnologic și de bune practici.



## Situația actuală

Clasa politică veche jelește sisteme de irigații mamut, consumatoare de energie și risipitoare de apă. Gândire de mici Ceaușești rămași în urmă.

Acele sisteme de irigații nu vor fi niciodată finanțate din fonduri europene din simplul motiv că nu mai există apă pentru ele – seceta din 2024 a lăsat deja orașele fără apă potabilă.

PSD și PNL au spus că vor introduce irigațiile în PNRR și au mințit: nu au făcut-o atunci când au schimbat PNRR. Instituțiile specializate ale statului – Agenția de Îmbunătățiri Funciare și Ministerul Agriculturii – sunt rămase în urmă. Trebuie reorganizate și aduse în secolul XXI.



## Ce se schimbă

USR va iniția un program național de irigații bazat pe transport acoperit al apei, puțuri de mare adâncime și transportul apei în aval, fără consum de energie.

Distribuția apei va ține cont de ultimele evoluții în agricultura digitală de precizie (sisteme GPS automatizate, senzori pentru sol, soluții inteligente pentru pulverizare, aplicații de managementul fermei, dar și sisteme de irigare inteligente care ajustează automat cantitatea și momentul de aplicare a apei în funcție de cerințele culturilor și ale condițiilor climatice).

Fermierii mici și mijlocii vor avea acces la irigații fără risipă de resurse și fără costuri astronomice.





## Situația actuală

Prin modificările legislative din 2020, PSD a reușit să creeze un labirint birocratic pentru a bloca vânzarea terenurilor agricole.

De ce?

Pentru ca doar marii latifundiași și arendași să își permită. Cine pierde? Fermierii mici și mijlocii și start-up-urile agricole care vor să cumpere sau să își consolideze suprafețele. Ca să cumperi, trebuie să recurgi la artificii, ceea ce face proprietatea instabilă și limitează creditul.



## Ce se schimbă

Vom simplifica procedurile, eliminăm barierele birocratice în procedura de vânzare a terenurilor, sprijinim în mod real fermierii pentru comasarea terenurilor și formarea unor loturi care pot fi exploatate eficient. Propunere de lege depusă deja de USR:

- ▶ Elimină barierele birocratice ridicate de modificările din 2020 prin simplificarea procedurilor și reducerea termenelor legale;
- ▶ Clarifică clasele de preemptori (cine poate cumpăra înaintea altora la același preț), ca să existe opțiuni clare și un comportament previzibil;
- ▶ Schimbă regimul de amenzi pentru a fi mai realist de aplicat.



## Situația actuală

Programul Național de Cadastru și Carte Funciară demarat de câțiva ani e încă departe de rezultatele pe care le așteptăm.

Din aproximativ 40 de milioane de imobile, au fost înregistrate în sistem 24,20 de milioane, în jur de 58%. Din acestea, doar 7,48 de milioane de imobile (aproximativ 18,5%) au fost măsurate în cadrul programului desfășurat de stat și pe speze publice, restul au fost plătite de către cetățeni.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom accelera finalizarea restituirii proprietăților, după 35 de ani, și a lucrărilor de cadastru.

Vom identifica noi surse de finanțare pentru acest program vital de infrastructură.

Vom accelera programul și vom pune capăt situației incerte a proprietății, va dispărea dificultatea identificării de soluții pentru investiții greenfield, dificultatea demarării de proiecte de infrastructură etc.

**Contribuabili.**

# Cercetare

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

## Cercetare, nu maculatură

# Viziunea Noastră

România pierde în fiecare an minți strălucite, care iau calea Occidentului pentru a-și urma visul de a face cercetare. În consecință, România are cea mai mică pondere a cercetătorilor din întreaga Uniune Europeană.

Credem că resursele intelectuale ale țării trebuie să aibă suficiente motive să aibă cariere de succes în cercetare, în România. Pentru asta, este nevoie să reformăm domeniul, să finanțăm performanța reală, să reducem birocrăția și să încurajăm competiția corectă, recunoscută internațional.

Trebuie să le asigurăm atât cadrul material de care au nevoie, dar și o cultură profesională care încurajează și recompensează în mod real imaginația, creativitatea și inovația.



## Situația actuală

Principalii indicatori de performanță în acest moment sunt de fapt maculatură: cereri de brevet, indiferent cât de important sau de util e rezultatul cercetării, sau publicarea de articole pe care nu le citește nimeni, multe în reviste open access, unde autorii sunt cei care plătesc pentru publicare.



## Ce se schimbă

Vom modifica actualul cadru legislativ, pentru a pune accent pe indicatori reali de performanță: brevete aplicate în mod real și articole acceptate în reviste de referință.

Vom stimula universitățile și institutele de cercetare să adopte strategia pentru știință deschisă, care descurajează publicarea de maculatură. Universitatea „Babeș-Bolyai” a pornit acest demers, vom condiționa finanțările de o asemenea abordare.



## Situația actuală

Rezultatele cercetării din România sunt greu de găsit. Sunt publicate pe mai multe site-uri, în formate diferite.

Cercetarea se bazează în mod fundamental pe alte cercetări prealabile, dar în România nu este încurajată o cultură a colaborării.



## Ce se schimbă

Vom constitui o bază centrală de date pentru cercetare, folosind un format comun de publicare, astfel încât rezultatele obținute în proiectele finanțate de stat să poată fi accesate, verificate și utilizate de alți cercetători, contribuind la progresul științific național și internațional.



## Situația actuală

Una dintre problemele majore ale cercetării în România este lipsa de predictibilitate a call-urilor de proiecte și finanțarea fragmentată. Cercetătorii nu pot face planuri pe termen lung, iar proiectele sunt deseori întrerupte din cauza finanțării instabile.

Acest lucru afectează grav eficiența și rezultatele cercetării, limitând inovația.



## Ce se schimbă

Vom stabili un calendar fix multianual pentru lansarea call-urilor de proiecte, pentru o perioadă de minimum 3 ani, astfel încât să existe o predictibilitate a finanțării pe perioade mai lungi.

Vom monitoriza evoluția proiectelor multianuale, vom premia performanțele și vom asigura continuitatea finanțării pentru proiectele de succes.



## Situația actuală

În România, aproape că sunt ne semnificative proiectele de cercetare în domenii emergente, precum inteligența artificială, energia verde sau biotehnologia.

Lipsa investițiilor și a fondurilor dedicate duce la un decalaj în creștere față de alte țări, afectând competitivitatea internațională a cercetării românești.



## Ce se schimbă

Vom crea programe dedicate de cercetare în domenii emergente. Aceste fonduri vor viza cu prioritate proiectele care aduc soluții concrete pentru provocările majore: schimbări climatice, tranziție energetică sau revoluția digitală.

Vom introduce stimulente fiscale pentru companiile care investesc în România în cercetare-dezvoltare în domenii emergente.



# Cetățeni.

## România, o țară corectă și sigură pentru toți cetățenii săi

- 300 de parlamentari
- Confiscarea averilor ilicite și măsuri antifugari
- Evaluăm activitatea magistraților, eliminăm privilegiile
- Alegeri în două tururi, prag electoral la 3%
- Strategie clară privind interesele externe ale României
- Ținem războiul departe de România, sprijinim Ucraina și ne implicăm în reconstruirea ei
- Reforma CSM
- Buget credibil pentru înzestrarea Armatei
- Voucher cultural la 18 ani
- Monitorizăm în timp real cine și cu ce poluează

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

**Cetățeni.**

# **Reformă electorală**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**



## Situația actuală

Sistemul politic este închis inovării. Primarii au ajuns să fie cel mai mic numitor comun al comunității – fiind aleși într-un singur tur, nu mai reprezintă majoritatea comunității. Pragul electoral mare, barierele de intrare prin semnături multe și procese birocratice complexe sunt metodele PSD-PNL de a trișa sistemic.

Sistemul de numărare a voturilor în secții a ajuns să încurajeze fraudele. Decalarea mandatelor între Președinte și Parlament a indus haos în sistemul politic. Toate acestea nu sunt coincidențe, ci decizii conștiente ale unui sistem oligarhic.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom democratiza și liberaliza sistemul politic.

USR a depus în mod repetat proiecte de legi pentru reforma electorală. Vom insista și vom reveni. Tu trebuie să fii cu adevărat reprezentat prin:

- ▶ Primari aleși în două tururi
- ▶ Scăderea pragului electoral la 3%
- ▶ Reducerea numărului de semnături
- ▶ Vot electronic în secții, cu mașini de vot care automatizează numărătoarea
- ▶ Resincronizarea mandatelor președintelui, parlamentului și primarilor.

**Cetățeni.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Politică externă bazată pe valori**

## Politică externă bazată pe valori

# Viziunea noastră

România este o țară mare, dar nu își valorifică potențialul diplomatic. Politica externă se vrea „pragmatică”, dar de fapt nu reușește aproape nimic.

USR susține o politică externă bazată pe valori. Cine promovează valori poate fi puternic în regiune, pentru că valorile se împărtășesc. România s-a dezvoltat prin democrație, prin societatea deschisă și prin capitalism.

România trebuie să fie avanpostul democrației occidentale în această parte a Europei. România susține actualul mediu internațional bazat pe lege și predictibilitate.

Considerăm țări precum Rusia, China, Iran ca un pericol pentru actualul sistem democratic, deoarece vor să-și impună la nivel global propria lor viziune despre societate – adică o societate controlată de stat, lipsită de libertăți și drepturi.

Suntem prieteni cu cei care au aceleași valori ca noi. Ne opunem Rusiei lui Putin, pentru că Rusia lui Putin a devenit bastion al autoritarismului. Susținem Ucraina, pentru că Ucraina este bastionul asediat al valorilor noastre.



## Situația actuală

În ciuda unor excepții, diplomația românească este mai degrabă reactivă decât proactivă.

Unul dintre motive este acela că Bucureștiul nu poate defini în mod coerent care sunt valorile pe care le promovează și interesele pe care și le dorește a fi promovate sau apărate.

Un alt motiv este calitatea slabă a unor diplomați români, inclusiv la nivel de ambasadori.



## Ce se schimbă pentru tine

Conturarea unei strategii de țară care a depășit totalitarismele și înapoierea și poate fi un model pentru alte state din regiune.

Conturarea cu claritate a intereselor pe care România le are în raport cu alte țări sau instituții internaționale, a pârghiilor și resurselor de care dispune, a obiectivelor de atins și a termenelor de realizare.

Identificarea exemplelor de bune practici ale diplomației românești și extinderea lor către întregul corp diplomatic.



## Situația actuală

Statura României nu se transpune aproape deloc în forța sa de influență la nivelurile decizionale ale Uniunii.

Interesele economice sau politice ale României nu reprezintă niciodată un subiect de discuție la Bruxelles și nici la București.



## Ce se schimbă pentru tine

Din spectator, România va deveni un jucător în cadrul Uniunii Europene și al instituțiilor sale, valorificând inteligent propriile pârghii, precum și interesele altor țări în raport cu deciziile UE pentru atingerea propriilor obiective: Schengen, fonduri de dezvoltare sectoriale etc.

Inițiativele de reglementare la nivelul Uniunii vor fi consultate în mod real și în timp util cu mediul privat din România, astfel încât interesele economiei românești să fie apărute și reprezentate în reglementările UE.



## Situația actuală

Statele Unite ale Americii sunt partenerul strategic al României, principalul furnizor de securitate pe flancul de est al NATO și, în particular, în zona Mării Negre.

Cu excepția extremiștilor AUR-SOS, aceasta este o temă consensuală din care USR e parte. Însă parteneriatul strategic trebuie fructificat în mod real.



## Ce se schimbă

România trebuie să obțină din relația bilaterală cu SUA investiții mai importante în domenii precum educația, economia, comerțul și energia.

România va urmări dotarea forțelor sale armate prin contracte B2G (business-to-government), cu accent pe industria americană de apărare, prin care să obțină și beneficii pentru industria sa națională de tip offset agreements.





## Situația actuală

Toate țările de pe flancul de est al NATO s-au adunat în așa-numitul format B9, după invadarea Crimeei de către Rusia, în 2014.

În timp, acest instrument și-a pierdut din influență, mai ales după ce Ungaria și Slovacia au dat semne de apropiere de Rusia.



## Ce se schimbă

În regiune, vom crește profilul și vizibilitatea B9 (Bucharest 9) în care vom încerca atragerea Greciei. În interiorul acestui mecanism, vom consolida relația cu Polonia.

Formatul B9 trebuie să devină principalul instrument al țărilor de pe flancul estic al NATO în fața amenințărilor venite din partea Federației Ruse.

Formatul va fi dezvoltat pe chestiuni ce țin de apărare și securitate, dar și pe direcții precum energia, schimburile comerciale și comerțul.



## Situația actuală

Republica Moldova s-a înscris pe drumul care duce spre Uniunea Europeană, un drum complicat, în care are nevoie (și) de ajutorul României.

Războiul din Ucraina rămâne principalul pericol pentru Republica Moldova, amenințând însăși statalitatea sa.

Guvernele PSD-PNL l-au legitimat atât pe Igor Dodon, cât și pe Ion Ceban, după ce anterior au făcut la fel cu Vladimir Plahotniuc. Dezastrul postsovietic de la Chișinău s-a desfășurat și prin nepăsarea României sau prin jocurile duble făcute acolo de guverne fără orientare valorică.



## Ce se schimbă

Relația București – Chișinău trebuie să fie bazată pe valori europene comune, iar o orientare proeuropeană fermă să fie o condiție pentru parteneriatele cu autoritățile și forțele politice de acolo. Doar așa, România va deveni un avocat credibil al Moldovei în UE.

În paralel, România va accelera și amplifica asistența oferită Republicii Moldova în sectoare-cheie: energie, transport, comerț și cultură, mobilizând și alți actori europeni cu interese similare de politică externă: Franța sau Germania, de exemplu. România va folosi toate pârghiile care decurg din apartenența sa la UE și NATO pentru a proteja securitatea Republicii Moldova.



## Situația actuală

Numărul limitat de puncte de trecere a frontierei și capacitatea restrânsă de procesare a traficului duc la cozi de ore (pentru mașini) și săptămâni (pentru marfă).

Vorbim de strategii geopolitice grandioase, dar oricine intră în țară din Moldova stă, în prezent, la cozi interminabile și are acces la toalete improprii.



## Ce se schimbă

Vom moderniza și crește capacitatea de procesare a vămilor românești către Republica Moldova.

Vom introduce un adevărat ghișeu unic pentru verificarea documentelor și controlul vamal. Modernizarea infrastructurii vămilor și punctelor de trecere românești, fluidizarea schimbărilor turelor de personal vamal sau al polițiștilor de frontieră.



## Situația actuală

Infrastructura rutieră din estul României ce face legătura cu coridoarele europene de transport este precară și ineficientă, ceea ce duce la accidente și la o pierdere enormă de timp în tranzit.

Legăturile aeriene sunt limitate la București, cu prețuri extrem de scumpe.



## Ce se schimbă

Realizarea cu prioritate a legăturii rutiere între Republica Moldova și viitoarea Autostradă A8.

Execuția drumului expres Tișița-Albița, care ar lega frontiera României cu Republica Moldova de Autostrada Moldovei.

Modernizarea și creșterea legăturilor feroviare și aeriene. Modernizarea traseului feroviar București - Chișinău. Stimularea companiilor aeriene să ofere zboruri către mai multe destinații-cheie - ex. Cluj, Constanța, Timișoara, Brașov.



## Situația actuală

Tot ceea ce stă în acest moment între România și tiranica Federație Rusă sunt Ucraina și sacrificiile ei.

Dronele rusești ne încalcă teritoriul, fără reacții prompte din partea României, fără anchete transparente și fără consecințe pentru Rusia.

România arată a stat slab, condus haotic.



## Ce se schimbă pentru tine

Ținem războiul departe de granițele României.

Supraviețuirea și victoria Ucrainei vor deveni un obiectiv strategic al statului român, fără ambiguități. Ucraina independentă și europeană este singura garanție reală că nu vom recădea pradă imperialismului rusesc, ca de atâtea ori în istoria noastră.



## Situația actuală

Guvernele PSD-PNL au secretizat tot ajutorul dat Ucrainei de către România. Comunicarea pe tema ajutorului nostru pentru Kiev este minimală și irelevantă.



## Ce se schimbă

Românii au ajutat masiv refugiații ucraineni. Vom comunica transparent și asumat tot ajutorul acordat Ucrainei: atât cel acordat direct, cât și sprijinul pentru cei care tranzitează țara. Oferim sprijin masiv pentru relocarea investițiilor ucrainene în România. Fermitatea deciziilor României ne va califica să fim poarta de reconstruire a Ucrainei.

România poate fi țara din topul preferințelor firmelor ucrainene. Ajutând acum, și firmele românești pot fi partener legitim în reconstruirea Ucrainei.



## Situația actuală

PSD și PNL au transformat ICR în agenție de plasare a politicienilor expirați sau a clientelei de partid. Diplomația culturală românească este capturată de incompetenți.



## Ce se schimbă

Producțiile sectorului cultural independent din cadrul industriilor creative vor fi în prim-plan: filmul contemporan, artele vizuale și literatura românească vor fi finanțate și reprezentate pe măsură.

Tradiția și avangarda pot fi forțe complementare ale diplomației culturale. Vom face o impresie bună în lume cu mai multă calitate pe bani mai puțini.

**Cetățeni.**



**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Debaronizarea Justiției**



## Debaronizarea Justiției

# Viziunea noastră

USR se angajează ferm să consolideze statul de drept și să asigure o justiție corectă, independentă și accesibilă tuturor cetățenilor. Vom lupta împotriva corupției la toate nivelurile, promovând transparența și responsabilitatea în actul de justiție.

Ne propunem să reformăm sistemul judiciar, reducând birocrația și asigurând procese eficiente și rapide.

Vom sprijini digitalizarea completă a instanțelor și a serviciilor juridice, pentru a le oferi cetățenilor acces facil și rapid la justiție.

USR va rămâne un garant al independenței magistraților, protejându-i de orice ingerințe politice și asigurându-se că legea este egală pentru toți.

# Extinderea competențelor și mai multe resurse pentru DNA. Audit european pe activitatea conducerii actuale a DNA



## Situația actuală

De-a lungul timpului, competența DNA a fost diminuată substanțial. Deși în cadrul DNA există specialiști care ar putea analiza unele fapte care afectează bugetele publice, DNA nu poate ancheta aceste fapte, cu toate că ele au legătură cu misiunea generală de combatere a corupției.

O parte importantă a corupției și o sursă consistentă de furt din banul public o reprezintă încălcarea legislației în materie de achiziții publice.

Actuala conducere a DNA a politizat activitatea și a redus nivelul de ambiție.



## Ce se schimbă

Dăm către DNA competența de a ancheta, în anumite condiții legate de mărimea prejudiciului și calitatea persoanei anchetate, aceste fapte, precum și gestiunea frauduloasă, delapidarea, obținerea ilegală de fonduri, deturnarea de fonduri.

Vom solicita un audit european asupra activității curente a DNA, în urma căruia vom propune măsuri de remediere.



### Situația actuală

Practica unor corupți care, după ce cauzează prejudicii imense în buget, fug din țară și evită executarea pedepsei este de natură să încurajeze fenomenul corupției.



### Ce se schimbă

După ce le luăm banii furați, îi oprim pe hoți și corupți să mai fugă de anchete și de executarea pedepselor prin adoptarea prevederilor proiectului USR antifugari de întărire a măsurilor preventive care pot fi dispuse în cursul procesului penal.



## Situația actuală

Este posibil ca, după pronunțarea hotărârii de condamnare a inculpatului, să fie identificate unele bunuri care ar trebui supuse măsurii confiscării extinse. În prezent, această măsură nu poate fi luată decât în cursul procesului penal, nu și după pronunțarea hotărârii de condamnare.

Dacă ai furat și statul nu ți-a găsit averea până la condamnare, scapi cu ea.

Statul este amorf în a urmări averile ilegale și a le fructifica pentru a aduce bani la buget.



## Ce se schimbă

Extindem confiscarea extinsă a averii condamnaților definitiv și după rămânerea definitivă a soluției de condamnare penală.

Bunurile nejustificate sau unde nu se poate dovedi proveniența legală vor putea fi confiscate mai simplu.

Vom întări Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI) și vom lansa un sistem de bonusuri pentru angajați, proporțional cu valoarea bunurilor recuperate.

Vom organiza proceduri rapide pentru licitarea și vânzarea produselor sechestrate.



## Situația actuală

Legile Justiției mutilate de Dragnea au fost măcelărite și mai rău de Iohannis și Predoiu.

S-a creat astfel un sistem judiciar oligarhic, piramidal, în care toată puterea este deținută de o mână de oameni (șefii parchetelor și instanțelor, membrii CSM).



## Ce se schimbă

Vom debaroniza justiția prin punerea la punct a unui sistem de promovare a magistraților la instanțele și parchetele superioare, precum și în funcții de conducere pe criterii meritocratice, prin concursuri obiective, nu prin interviuri eminamente subiective.



## Situația actuală

În ansamblul instituțiilor din sistemul judiciar, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) este o instituție fundamentală care, din păcate, și-a ratat menirea.

În prezent, CSM a devenit nucleul unor interese juridico-politico-financiare de protecție în justiție a unor politicieni și puternici oameni de afaceri.



## Ce se schimbă

Un asemenea obiectiv nu este posibil fără reformarea din temelii a CSM prin modificarea modalității de alegere, prin reducerea mandatelor și reșezarea atribuțiilor într-un mod echilibrat, redând plenului o serie de atribuții care țin de magistratură, în ansamblul ei.



## Situația actuală

Rolul Institutului Național al Magistraturii (INM) a fost unul benefic ani la rând.

Diminuarea acestui rol realizată prin ultimele legi ale Justiției nu a făcut altceva decât să lase loc arbitrariului în ceea ce privește accesul în profesie și mai ales în privința procedurilor de promovare în funcțiile de conducere și de execuție.



## Ce se schimbă

Vom întări rolul Institutului Național al Magistraturii și al Consiliului științific al INM în promovarea magistraților în funcții de execuție și în funcții de conducere; scăderea perioadei de școlarizare la INM.



## Situația actuală

Prin diferite tertipuri, în prezent se reușește schimbarea judecătorilor din completuri astfel încât anumite dosare să fie judecate de anumiți judecători.

În felul acesta, unele dosare sunt tergiversate până la intervenirea prescripției sau sunt pronunțate hotărâri de achitare și restituire a bunurilor sechestrate, în ciuda probelor de la dosar.

Repartizarea aleatorie nu este în prezent auditată corespunzător.



## Ce se schimbă

Vom elimina posibilitatea de înlocuire arbitrară, prin diferite metode incorecte, a judecătorilor din dosare.

Principiul continuității trebuie să fie deplin aplicabil. Indivizii cu influență politică și financiară nu mai trebuie lăsați să-și aleagă judecătorii amabili.

Repartizarea aleatorie trebuie auditată periodic într-un mod eficient.





## Situația actuală

O justiție eficientă nu poate fi o justiție sufocată de dosare.

După cum este cunoscut, instanțele sunt supraaglomerate, aceasta fiind una dintre principalele cauze ale depășirii termenelor de soluționare rezonabile.

Gradul scăzut de ocupare a posturilor de judecători și procurori reprezintă o altă cauză a duratei mari a proceselor în România.



## Ce se schimbă

Vom stimula și încuraja mijloacele alternative de soluționare a litigiilor (arbitrajul și medierea).

Statul român trebuie să facă eforturi pentru rezolvarea crizei de personal din instanțe și parchete prin finanțarea corespunzătoare și prin organizarea de concursuri corecte pentru ocuparea funcțiilor de magistrat.



## Situația actuală

DNA nu mai poate ancheta magistrații corupți. Politicienii și oamenii cu potență financiară se folosesc de această impunitate pentru obținerea unor soluții favorabile. Justiția a ajuns de vânzare.

Secțiile speciale inventate de Florin Iordache pentru Dragnea și de Cătălin Predoiu pentru Iohannis nu fac nimic.



## Ce se schimbă

În ciuda unor deficiențe constatate în activitatea DNA, fiind structura specializată pentru anchetarea faptelor de corupție, propunem revenirea competenței de anchetare a faptelor de corupție săvârșite de magistrați la DNA.



## Situația actuală

De ani de zile, Inspecția Judiciară a devenit un simplu instrument de presiune asupra magistraților incomozi care deranjează mafia politico-economică prin soluțiile lor.

În același timp, sutele sau miile de abuzuri înfiorătoare ale unor magistrați prost pregătiți, răuvoitori sau cu probleme de comportament sunt trecute cu vederea de Inspecția Judiciară.



## Ce se schimbă

Reformăm Inspecția Judiciară prin reorganizarea acestei instituții, astfel încât magistrații incompetenți sau răuvoitori să răspundă disciplinar, iar Inspecția Judiciară să nu mai fie folosită ca armă împotriva magistraților onești.



## Situația actuală

O problemă importantă a sistemului judiciar o reprezintă faptul că nu există un sistem eficient de evaluare externă a magistraților de către societate.



## Ce se schimbă

Propunem evaluarea efectivă a magistraților printr-un sistem eficient care să aibă și o componentă externă sistemului judiciar (societate civilă, alte medii profesionale).



## Situația actuală

Pe lângă salarii și pensii mari și dreptul de pensionare anticipată înainte de 50 de ani, magistrații mai beneficiază de o serie de privilegii pe care le numesc garanții pentru asigurarea independenței justiției.

Trăgând linie după ani de zile de la acordarea lor, concluzionăm că acestea au devenit pure privilegii și nu reprezintă nicio garanție pentru nimic.



## Ce se schimbă

Vom elimina beneficiile nejustificate precum: posibilitatea de a deveni notari publici sau avocați fără examen, acordarea a nenumărate decontări pentru transport, revizuirea unelor sporuri, decontări de chirie, diurne și alte asemenea privilegii, aducându-le la un quantum rezonabil.

**Cetățeni.**

Constitutie

O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii

# Reformă constituțională

## Reformă Constituțională

# Viziunea noastră

Republica noastră se scufundă în oligarhie.

Democrația devine una de fațadă. USR își asumă o reformă a Constituției care să reducă oligarhia:

- ▶ „Fără penali” va deveni parte din legea fundamentală
- ▶ Avocatul Poporului, ales direct de popor
- ▶ vom avea un Parlament unicameral cu 300 de parlamentari
- ▶ în cazul suspendării președintelui, dacă poporul îl menține în funcție, Parlamentul este demis și se vor organiza alegeri
- ▶ vom reforma CCR și CSM ca să le facem responsabile

## Fără Penali în Funcții Publice - principiu constituțional

**TITLUL II**  
**- Drepturile, libertățile și**  
**îndatoririle fundamentale**

Capitolul II  
**- Drepturile și libertățile**  
**fundamentale**

- ▶ Restrângerea dreptului de a fi ales în funcții publice în cazul persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate pentru săvârșirea cu intenție a unor infracțiuni, până la reabilitare.



## Avocatul Poporului, ales prin vot

**TITLUL II**  
**- Drepturile, libertățile și**  
**îndatoririle fundamentale**

Capitolul IV  
- Avocatul Poporului

- ▶ Avocatul Poporului să fie desemnat prin votul universal, odată cu alegerile parlamentare;
- ▶ Să poată fi revocat doar în cazul în care CCR constată încălcarea gravă a Constituției;
- ▶ Introducerea unor condiții de eligibilitate pentru ocuparea funcției.

## 300 de parlamentari și parlament unicameral

### **Titlul III** **- Autoritățile publice**

#### Capitolul I - Parlamentul

- ▶ Parlament unicameral cu 300 de parlamentari;
- ▶ Reducerea numărului minim de semnături necesar pentru propunerile legislative ale cetățenilor și relaxarea condițiilor privind repartitia teritorială a susținătorilor;
- ▶ Enumerarea exhaustivă, într-un singur articol, a tuturor categoriilor de legi organice.

## Reechilibrarea raportului Președinte - Parlament

### Titlul III - **Autoritățile publice**

#### Capitolul II - Președintele

- ▶ **menținerea caracterului consultativ al avizului CCR asupra încălcării Constituției de către Președinte, în cadrul procedurii de suspendare/demitere din funcție, cu introducerea consecinței dizolvării Parlamentului dacă îl suspendă pe Președinte cu aviz negativ, iar cetățenii îl repun în funcție prin vot.**

## Reforma CSM

### **Titlul III** **- Autoritățile publice**

#### Capitolul VI - Autoritatea judecătorească

- ▶ Reforma CSM, micșorarea mandatului membrilor CSM prin eliminarea ministrului Justiției și a reprezentanților societății civile numiți de Senat sau schimbarea entității care îi numește;
- ▶ Modificarea repartizării actuale a atribuțiilor dintre Plen și Secții;
- ▶ Introducerea precizării că mandatul de membru al CSM nu poate fi prelungit sau înnoit;
- ▶ Interzicerea adoptării hotărârilor CSM prin vot secret;
- ▶ Introducerea obligației motivării hotărârilor CSM.

## Depolitizarea CCR

### Titlul V - Curtea Constituțională

- ▶ O treime din membrii CCR vor fi aleși de către corpul magistraților, în mod direct, prin votul tuturor;
- ▶ Limitarea la 1 a numărului de mandate ale președintelui CCR;
- ▶ Introducerea condiției ca judecătorii CCR să nu fi fost membri ai unei entități cu caracter politic un anumit număr de ani anterior numirii în funcție;
- ▶ Abrogarea alineatului care permite Parlamentului să confere CCR atribuții suplimentare prin lege organică;
- ▶ Consacrarea constituțională a imunității judecătorilor CCR și a modului în care aceasta poate fi ridicată, ca garanție a independenței și imparțialității.

## Garantarea dreptului la un mediu sănătos

### TITLUL II - Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale

#### Capitolul II - Drepturile și libertățile fundamentale

- ▶ Vom reformula art. 35 din Constituție pentru a "garanta" dreptul la un mediu sănătos. Vom modifica astfel formularea "Statul recunoaște dreptul oricărei persoane la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic" în "**Statul garantează dreptul oricărei persoane la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic**".

**Cetățeni.**

# Apărare

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

## Apărare

# Viziunea noastră

**VALORI EUROATLANTICE** - o reafirmare a valorilor și angajamentelor din Tratatul de la Washington, libertate, democrație, stat de drept, drepturi umane fundamentale.

**CONTROL DEMOCRATIC** - necesitatea consolidării controlului democratic parlamentar și civil în domeniul apărării.

**ANGAJAMENT STRATEGIC** - asumarea unui profil mai ambițios în NATO și UE. Consolidarea parteneriatului strategic cu SUA și aliații europeni Franța, UK, Germania, Italia, Polonia, dar și din zona indo-pacifică Japonia și Republica Coreea.

**ANGAJAMENT REGIONAL** - Dezvoltarea parteneriatului strategic cu Ucraina și acordarea de asistență militară conform acordului bilateral asumat de cele două țări. Dezvoltarea relației și acordarea de asistență în domeniul militar Republicii Moldova în efortul de reformă a sectorului de securitate și apărare pentru integrarea în UE.



# Provocări

**Indiferent de situația postconflict din Ucraina, România se va confrunta cu următoarele provocări:**

- ▶ O situație de război de joasă intensitate în Ucraina;
- ▶ O militarizare a zonei de contact dintre Ucraina și Rusia, inclusiv în spațiul maritim;
- ▶ Un blocaj prelungit al activității maritime NATO la Marea Neagră prin aplicarea de către Turcia a prevederilor Convenției de la Montreux;
- ▶ Un război hibrid prelungit al Rusiei în Moldova;
- ▶ O strategie ostilă a Ungariei împotriva activității NATO și UE în regiunea noastră.

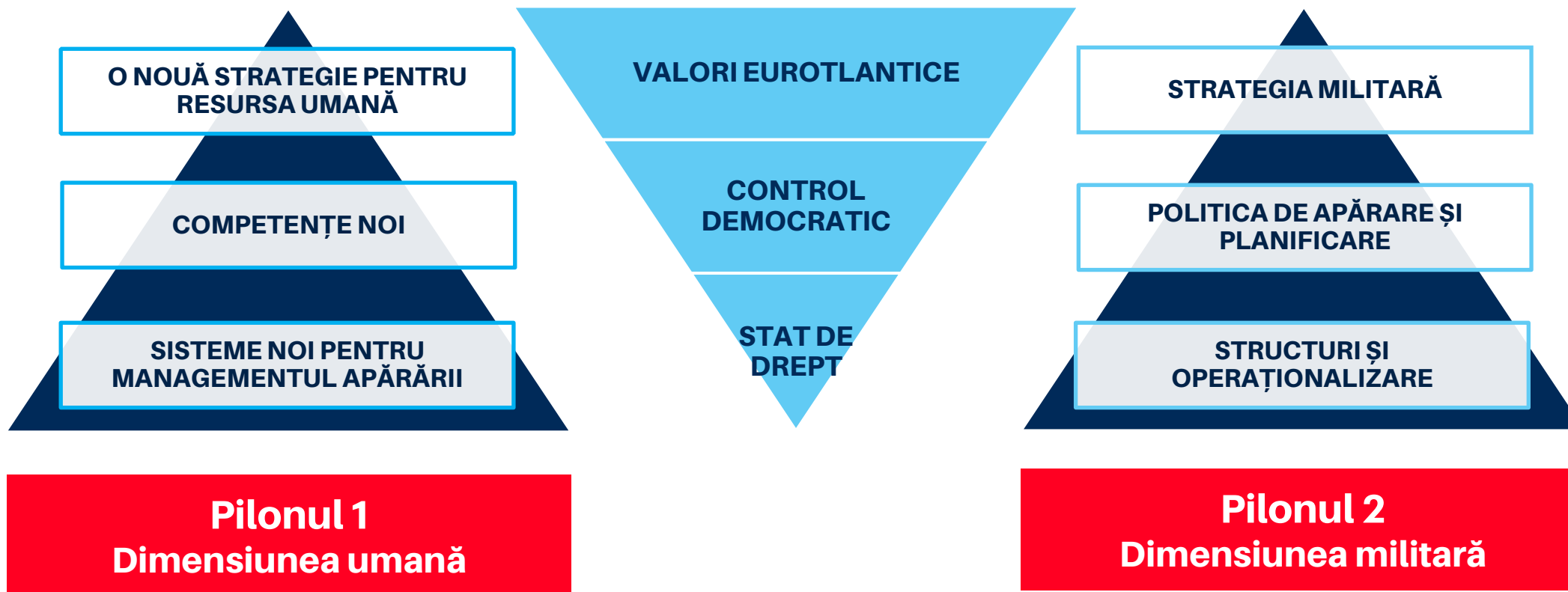


## SUA și regiunea Mării Negre

Indiferent de rezultatul alegerilor pentru Casa Albă, pe termen scurt, 4-8 ani, se estimează că Pentagonul ia în calcul o creștere până la nivelul de 10.000 de soldați care vor beneficia de facilitățile în curs de modernizare de la baza de la Mihail Kogălniceanu - va fi cea mai mare bază NATO din Alianță.

Această tendință a administrației americane va influența și Strategia regională a SUA pentru Marea Neagră.

## Pilonii Reformei



# O nouă strategie pentru resursa umană

**Lipsa resursei umane a devenit o prioritate la nivel național și european mai ales în contextul războiului din Ucraina.**

- ▶ Este nevoie de o nouă strategie de resurse umane pentru a soluționa deficitul Armatei Române - 5.000-10.000 de soldați.
- ▶ Vom spori numărul de soldați profesioniști de la 75.000 actual spre 100.000 în următorii 4 ani.

# Politica de apărare și planificare

- ▶ Asigurarea pe termen mediu și lung (10-15 ani) a unui **buget credibil pentru achiziții de tehnică modernă**.
- ▶ Sporirea contribuțiilor naționale la măsurile colective de descurajare NATO - revizuirea planului național de apărare și integrarea în planul NATO regional, sporirea contribuției naționale la noul model de forțe NATO aprobat la Vilnius și creșterea contribuției naționale la planurile de mobilitate militară din regiunea noastră.
- ▶ Asigurarea prezenței militare NATO în România prin modernizarea facilităților de țară gazdă, modernizarea bazelor militare la standarde NATO și a capacității de stocare a materialelor de război pre-poziționate.
- ▶ **Apărarea cibernetică** - o abordare nouă, strategică, de nivel categorie de forță. Dezvoltarea unui Centru național de excelență în domeniul apărării cibernetice pentru cercetare/dezvoltare, parteneriate cu industria.

**Cetățeni.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

# **Cultură și Turism**

## Cultură și Turism

# Viziunea noastră

Accesul la cultură s-a prăbușit în orașele mici și la sate.

Instituțiile de cultură ale statului sunt politizate și nefinanțate. Artiștii independenți nu au nici măcar cadru legal de manifestare.

USR la guvernare va da o nouă șansă: vom finanța accesul la cultură pentru copii și tineri de la sate și orașe mici, vom schimba mecanismele de finanțare pentru cultura independentă și vom începe punerea în aplicare a Statului artistului, introdus de noi în PNRR.



## Situația actuală

E o discrepanță uriașă în ceea ce privește accesul la cultură între orașele mari și localitățile mici. Jumătate dintre evenimentele culturale și religioase din România se desfășoară în municipii, iar autoritățile județene organizează în mediul urban de două ori mai multe spectacole și concerte și de șase ori mai multe expoziții ori activități legate de carte decât în rural. În mediul rural, programele culturale pentru cei mici sunt, practic, inexistente.

Cele 213 orașe mici (sub 20.000 de locuitori) din țară sunt lipsite de infrastructură și oportunități culturale pentru orice vârstă – și aproximativ 60% dintre cetățenii români locuiesc în comune ori în urbanul mic.



## Ce se schimbă

Continuând ceea ce am început prin reformele și investițiile din PNRR, vom sprijini oferta culturală pentru copii și elevi în rural și în urbanul mic, prin facilități fiscale și finanțări directe către operatorii culturali (publici și privați), într-un program strategic multianual, în parteneriat cu autoritățile locale și comunitățile mici.

Copiii României vor avea acces la cultură și educație culturală indiferent de locul în care trăiesc și de nivelul veniturilor, sub forma expozițiilor în turneu, a caravelor cinematografice, a concertelor, spectacolelor de teatru și dans sau a proiectelor educaționale.





## Situația actuală

Consumul de cultură al tinerilor depinde cel mai mult, în România, de locul unde trăiești și de posibilitățile financiare ale familiei. Pentru cei abia ieșiți din vârsta copilăriei, opțiunile culturale sunt limitate de resurse, prioritizarea cheltuielilor și senzația că nu-și permit cultură sau nu e pentru ei.



## Ce se schimbă

La împlinirea a 18 ani, tinerii vor primi nu doar dreptul de vot, ci și un voucher cultural, în valoare de 150 de euro (echivalentul în lei) care poate fi folosit pentru achiziții de carte, formare profesională sau bilete la evenimente.

Cardul va fi unul electronic, distribuit de primăriile de domiciliu în funcție de data nașterii, și va putea fi folosit în următoarele 12 luni – până la împlinirea vârstei de 19 ani.



## Situația actuală

Pentru promovarea cărții unui lider de partid se cheltuie, acum, mai mulți bani într-o lună decât pentru finanțarea publică a tuturor cărților într-un an întreg.

România e pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește lectura, vânzările de carte sunt sub cele din țări mult mai mici, precum Ungaria, iar cele mai recente cărți din bibliotecile mici au cel puțin un deceniu.



## Ce se schimbă pentru tine

Pentru ca fiecare dintre voi, fie că locuiți în mari orașe universitare sau în mici comune, să poată avea acces la carte, mărim finanțarea publică pentru editarea de carte (de la sub 2 milioane de lei la 5 milioane, într-un interval de 4 ani) și o punem în legătură directă cu distribuția ei națională.

Această legătură directă înseamnă și sprijin financiar pentru distribuția de carte, producția de formate alternative (audiobook și e-book) și pentru programe prioritare de promovare a lecturii pentru cititori sub 18 ani. Asigurăm finanțarea automată a achiziției de carte în bibliotecile publice și cele școlare - inclusiv de carte în format audio și digital - și împrumutul la distanță.



## Situația actuală

Sectorul cultural se confruntă cu o lipsă acută de persoane calificate în meserii conexe - mașiniști, sunetiști, luminiști, specialiști muzeotehnică, muzeologie, conservare preventivă patrimoniu indoor/outdoor, interpretare patrimoniu etc.

Oferta de specializare la nivel universitar și postuniversitar este în egală măsură subdezvoltată și nu este actualizată în raport cu noile competențe cerute de societatea actuală, în particular digitalizarea, acțiunea climatică, accesul persoanelor cu dizabilități.



## Ce se schimbă pentru tine

Dezvoltăm programe de pregătire vocațională pentru meserii conexe necesare sectorului cultural.

Venim în întâmpinarea persoanelor cu dizabilități și a altor grupuri vulnerabile prin accesibilizarea culturii și formarea specialiștilor.

Actualizarea codurilor COR și CAEN pentru reflectarea corectă a activităților culturale.

Facilităm înțelegerea colecțiilor și patrimoniului cultural prin intermediul instrumentelor digitale de lucru la distanță.



## Situația actuală

Sectorul cultural se confruntă cu:

- ▶ finanțarea precară a creației și a diseminării culturale, cu precădere în afara orașelor mari;
- ▶ accesul foarte limitat al operatorilor culturali la tipuri de fonduri adecvate pentru dezvoltarea de inițiative sustenabile pe termen lung, capabile să genereze plusvaloare pentru comunități ori să intre în competiție pe piața internațională;
- ▶ capacitate scăzută a autorităților finanțatoare de a evalua și răspunde nevoilor reale ale comunităților sau ale operatorilor culturali.



## Ce se schimbă pentru tine

Dezvoltăm un mediu favorabil pentru cultura independentă, prin:

- ▶ revizuirea tipurilor de finanțări și depășirea modelului bazat exclusiv pe proiecte de scurtă durată;
- ▶ susținerea operatorilor culturali aflați la debut și a celor cu activitate susținută în ultimii cel puțin 5 ani;
- ▶ încurajarea inițiativelor culturale cu potențial de a deveni (parțial) autosustenabile în timp;
- ▶ susținerea asocierii operatorilor cu școli și autorități locale pentru programe de educație culturală.



## Situația actuală

Am introdus în PNRR o reformă care a dus la crearea Statutului lucrătorului cultural profesionist.

La peste un an de la adoptarea legii care materializa această reformă, sistemul nu este încă funcțional, iar cei care creează, lucrează și-și câștigă existența în cultură nu se bucură încă de drepturile pe care le au.



## Ce se schimbă

Operaționalizăm toate palierele Statutului lucrătorului cultural – cel de înregistrare, cel fiscal, relația cu Casa Națională de Pensii și cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate – și ne asigurăm că toți practicienii culturii vizați de Statut au acces la acest sistem de recunoaștere a activității lor.

Vom face asta prin campanii de informare, asistență tehnică și finanțarea fondului de mobilitate pentru oamenii de cultură, prevăzut în Statut.

Vom restabili ordinea în rândul organismelor de gestiune colectivă astfel încât toți artiștii să își primească corect și la timp sumele datorate.



## Situația actuală

Infrastructura culturală este insuficientă și într-o stare avansată de degradare, ceea ce limitează accesul la bunurile și serviciile culturale.

Spațiile de lucru pentru artiști, colective artistice și operatori culturali sunt ca și inexistente.

Dezvoltarea unei culturi robuste și sustenabile, dar și a unei oferte bogate și diverse, accesibile tuturor este sabotată prin numărul redus al spațiilor de cultură.



## Ce se schimbă

Creăm cadrul necesar pentru utilizarea de către sectorul cultural independent a spațiilor aflate în administrație publică sau a instituțiilor publice de cultură, susținând, de asemenea, colaborarea creativă public-privat.

Dezvoltăm proiecte de investiții pentru infrastructură culturală nouă, începând cu un spațiu cultural în București la nivelul marilor săli internaționale de concerte și spectacole.

Asigurăm fonduri pentru investiții în modernizarea infrastructurii, în dotarea corespunzătoare a instituțiilor de cultură și pentru susținerea spațiilor independente.



## Situația actuală

Teatrul Național București, Muzeul Brukenthal, Muzeul Ororilor Comunismului în România și multe alte instituții de cultură sunt conduse de ani de zile de manageri interimari, numiți prin decizie politică, rupându-le coerența în serviciile pe care le pun la dispoziția publicului și subminându-le credibilitatea.

O altă parte sunt anchilozate de un management neschimbat de zeci de ani și fără oportunități de schimbare în viitorul apropiat, iar asta înseamnă cultură ruptă de realitățile societății și nevoile oamenilor.



## Ce se schimbă

Instituții culturale solide. Renunțăm la numirile politice prelungite la infinit de la o lună la alta, eliminăm legal interimatele mai lungi de 120 de zile fără organizarea unui concurs și mandatele pe viață.

Creăm condițiile pentru ca orice loc de cultură, de la cămin cultural și bibliotecă la teatru și muzeu, să fie condus de oameni pricepuți și dedicați, care să lucreze pentru și alături de comunitate.



## Situația actuală

Legislația în domeniul patrimoniului cultural conține multiple lacune și disfuncționalități și este bazată pe o concepție învechită asupra patrimoniului, care nu include recomandările europene privind implicarea comunităților și punerea în valoare a patrimoniului.

Imprecizia conținutului, definițiile inadecvate ori contradictorii, vidul legislativ la nivel de norme de aplicare conduc la aplicare ineficientă, lăsând patrimoniul vulnerabil în fața dezvoltărilor imobiliare.

USR are un istoric solid de salvare a unor clădiri de patrimoniu (ex: Palatul Reginei Maria din Mamaia), e timpul să rezolvăm sistemic problema.



## Ce se schimbă pentru tine

Adoptăm Codul patrimoniului cultural pentru a simplifica și eficientiza protejarea patrimoniului cultural, pentru a crește capacitatea administrativă și instrumentele de protecție, pentru a introduce măsuri în sprijinul deținătorilor de bunuri din patrimoniul cultural național.

Adoptăm strategii pentru protejarea monumentelor istorice care să conducă la o gestionare modernă și eficientă și să recunoască patrimoniul cultural ca resursă esențială pentru identitatea României și pentru dezvoltarea unei societăți prospere.





## Situația actuală

Doar 16% din totalul monumentelor se află în condiție medie, bună sau foarte bună, în timp ce 38% se află în stare proastă, 3% s-au prăbușit (sau sunt aproape deteriorate), iar cel mai mare procent rămâne în continuare neinventariat, din punctul de vedere al stării de conservare (43%).

Degradarea la scară largă a monumentelor este rezultatul resurselor financiare publice și private insuficiente, mai ales în comparație cu prețul ridicat al restaurării.

Mult prea multe monumente ajung să lase loc terenurilor virane și haosului urbanistic.



## Ce se schimbă

Creăm mecanisme predictibile, multianuale, implicând colaborarea dintre autoritățile locale și cele centrale, pentru consolidarea și restaurarea sau reabilitarea monumentelor istorice și a celor aflate în zone protejate, aflate în proprietatea locală publică și privată.

Folosim finanțări europene, naționale și locale pentru restaurarea, consolidarea și reabilitarea termică a clădirilor istorice în proprietate privată.



## Situația actuală

Fabrici istorice de bere, ateliere de textile pe vremuri recunoscute în Europa, primele întreprinderi siderurgice din țară, toate au căzut sau cad pradă unor dezvoltări haotice ale orașului, în care prima soluție e mereu raderea de pe fața pământului și mai niciodată transformarea, reinventarea cu respect pentru trecut și pentru viitorul orașelor.

România nu are nicio strategie privind reconvertirea zonelor industriale istorice în spații pentru oameni și comunitate.



## Ce se schimbă pentru tine

În loc să dărâmăm ceea ce alții au construit, în locul sticlei și al betoanelor care sufocă orașele, asigurăm protecția legală a patrimoniului industrial - de la funicularul de la Reșița la uzinele electrice timpurii și secțiunile istorice ale Centralei Termoelectrice Grivița - și fondurile necesare astfel încât să creăm cadrul de regândire a unor orașe pentru oameni, cu spații de promenadă, de socializare, de învățare, celebrând moștenirea dezvoltărilor tehnologice ale României în plină modernitate.

**Cetățeni.**

**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

**Mediu**

## Mediu

# Viziunea noastră

România a adoptat după aderarea la UE o mulțime de legi pe domeniu protecției mediului și a creat noi agenții. Dar clasa politică veche nu crede pe bune că mediul este important. Legile nu se aplică.

Agențiile sunt politizate, locuri de plasat clientelă cu job la stat pentru PSD-PNL. Și dacă ar vrea să-și facă treaba, uneori prin întâmplare, deranjează firmele conectate la PSD-PNL și sunt oprite. Acesta este un stat care se face că face. Oprim asta. Dăm sens legilor și instituțiilor.

Reciclarea devine un parteneriat stat-cetățean adevărat, nu doar ca obligație către UE. Vei ști în timp real cine poluează aerul de lângă casa ta.

Vom comasa și reforma agențiile de protecție a mediului. Vom continua programul din PNRR de plantare de noi păduri. Vom reforma pe bune ROMSILVA. Pentru că noi chiar credem că mediul este important, nu doar ne prefacem că e așa.

Considerăm că statul român trebuie să fie mai activ și mai decis în a ne proteja mediul, de aceea în pachetul de modificări constituționale propunem reformularea art. 35 pentru a garanta dreptul la mediu sănătos.



## Situația actuală

Este greu și frustrant să reciclezi în România. Fiecare primărie organizează colectarea după propriile reguli, ceea ce duce la confuzie în rândul cetățenilor. La tine acasă, poate trebuie să sortezi deșeurile în doi saci diferiți, la părinți acestea sunt puse în pubele, iar la vărul tău trebuie duse la colțul străzii. Adesea, deșeurile sunt ulterior amestecate de mașinile de gunoi, doar pentru a fi separate din nou mai târziu. În tot acest timp, apele și pădurile noastre sunt pline de plastic, iar lângă casele noastre sunt munți de deșeuri ilegale.

Suntem poluați masiv de gropile de gunoi care ar fi trebuit de mult timp închise, pentru care România plătește anual zeci de milioane de euro amendă din banii noștri. Asta, în timp ce noi nu ne putem deschide geamurile la casă din cauza mirosului.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom face să fie ușor pentru tine să reciclezi! Vom aplica un sistem de colectare a deșeurilor uniform și standardizat în toate localitățile. Mașinile de gunoi vor ridica separat tipurile de deșeuri pe care le-ai sortat.

Vom crea un program național pentru curățarea apelor din România de plastic. Vom introduce un sistem standardizat de reciclare a deșeurilor din construcții. Vom introduce noi categorii de ambalaje în programul de returnare a garanției.

Vom închide gropile de gunoi pentru care România are procese de infringement.



## Situația actuală

Statul român intervine doar după scandaluri publice și ascunde realitatea poluării aerului pe care îl respirăm.

Pentru a controla și a combate eficient poluarea, ar trebui să se înceapă prin identificarea, gestionarea și reducerea emisiilor direct la sursă. Accentul este pus acum pe măsurile de reducere a poluării și pe monitorizarea emisiilor abia după ce poluanții au ajuns în aer. Această abordare reactivă nu este suficientă. Mai mult, inventarele locale de emisii nu sunt accesibile publicului.



## Ce se schimbă pentru tine

Aducem transparență în datele de mediu! Vei ști ce aer respiri!

Ne vom asigura că toate stațiile de monitorizare ale calității aerului gestionate de stat funcționează. Apoi, adăugăm stații de monitorizare a calității aerului suplimentare acolo unde e nevoie urgentă de ele (de exemplu, lângă toate gropile de gunoi).

Pentru tine, acest lucru înseamnă acces la o imagine clară și detaliată asupra calității aerului din zona ta, permițându-ți să identifici mai ușor sursele de poluare.



## Situația actuală

Bucureștiul se confruntă cu niveluri alarmante de poluare a aerului, situându-se frecvent în topul celor mai poluate capitale europene. În 2023, nivelul de particule în suspensie (PM10 și PM2.5) depășea cu mult limitele recomandate de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), contribuind la creșterea incidenței bolilor respiratorii și cardiovasculare. Poluarea aerului este, potrivit specialiștilor, responsabilă pentru peste 20.000 de decese premature anual în România.

Situația este asemănătoare și în celelalte mari orașe ale țării.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom crea Centura Verde București-Ilfov și centuri verzi în jurul orașelor din România pentru că milioane de români au nevoie de acești plămâni verzi, dar și pentru atenuarea efectelor schimbărilor climatice pe care deja le resimțim.



## Situația actuală

Instituțiile de mediu se confruntă cu o funcționare ineficientă, cauzată de birocrăția excesivă și de lipsa de personal suficient. De exemplu, în prezent, pentru a obține aprobarea de mediu pentru un nou proiect sunt necesare două etape: una pentru aprobarea inițială (acordul de mediu) și alta după finalizarea proiectului, când acesta este pus în funcțiune.

De multe ori, autoritățile cer aceleași informații și studii în ambele etape, ceea ce complică și încetinește procesul. Apar confuzii și diferențe între cerințele stabilite în faza de proiect și cele aplicate la autorizarea funcționării, odată ce proiectul este finalizat. Cerințele repetate pot provoca întâzieri nejustificate, afectând atât investițiile, cât și protecția mediului.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom simplifica procedurile și vom elimina cerințele care se repetă, astfel încât procesul să fie mai eficient. Vom elimina peste 700.000 de acte administrative inutile emise anual de Agenția pentru Protecția Mediului. Consultările publice vor fi mai ușor de înțeles și mai relevante, permițându-ți să afli rapid impactul unui proiect asupra mediului și să ai un cuvânt de spus încă de la început. Astfel, ne vom asigura că proiectele sunt realizate cu responsabilitate, iar interesele comunității tale sunt respectate.

Vom digitaliza procesul, astfel încât actele necesare de mediu să fie emise electronic. Procesele verbale de amplasament, de exemplu, vor fi digitale și vor include localizarea exactă prin GPS. Această măsură va preveni apariția construcțiilor neconforme și va asigura acuratețea și rapiditatea în luarea deciziilor.





## Situația actuală

În prezent, doar pădurile incluse în fondul forestier beneficiază de protecție. Această definiție nu reflectă dinamica actuală a naturii. Peste 500.000 ha de păduri nu sunt incluse în fondul forestier național și nu sunt protejate adecvat.

Ariile naturale protejate sunt „protejate” doar pe hârtie, din ele putând fi tăiați arbori pe suprafețe foarte mari. Pădurile periurbane, deși sunt plămâni verzi pentru milioane de români din orașe, nu sunt astăzi protejate prin lege.



## Ce se schimbă pentru tine

Prin modificarea Codului silvic, toate pădurile vor beneficia de protecție, indiferent de includerea lor în fondul forestier național. Vom extinde subvențiile actuale pentru buna întreținere a pajiștilor și terenurilor agricole și la păduri, cu condiția ca pădurile să fie îngrijite corespunzător. Vom proteja prin non-intervenție 75% din suprafața parcurilor naționale și naturale, așa cum sunt recomandările europene!

Vom asigura un regim juridic special de protecție a pădurilor periurbane.



## Situația actuală

Instituțiile forestiere nu au nici dotările, nici pregătirea, nici politicile necesare unei lumi în schimbare (deșertificare, incendii mai dese). Gestionarea pădurilor se bazează încă pe tehnologii și concepte învechite, moștenite din perioada comunistă, în care pădurea era văzută doar ca producător de masă lemnoasă.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom adapta plantarea speciilor forestiere pentru a reflecta noile condiții de mediu cauzate de schimbările climatice.

ROMSILVA se va transforma din simplu gestionar în sistem de management care va include monitorizarea și combaterea incendiilor de vegetație și va implementa măsuri rapide în caz de catastrofe naturale, cum ar fi atacuri masive de insecte cauzate de creșterea temperaturilor și de deficitul hidric sau doborâturi de vânt pe scară mare cauzate de fenomene meteorologice extreme.

Vom dezvolta perdele forestiere de protecție.

## Situația actuală

Tăierile ilegale continuă să fie o problemă răspândită, iar exploatarea excesivă a pădurilor agravează situația. Suprafața împădurită a României este sub media europeană. Județele cele mai expuse deșertificării (Oltenia, Bărăgan) sunt și județele cu cele mai mici suprafețe medii de pădure (sub 5% din suprafață).

Programul național de împădurire de 800 de milioane de euro introdus de USR în PNRR a fost sabotat de Ministerul Agriculturii din motive birocratice și pentru obsesia controlului - nu au dorit să scoată terenurile degradate din registrul agricol.

## Ce se schimbă pentru tine

Vom permanentiza Programul Național de Împăduriri cu fonduri naționale sau surse europene post-PNRR. Ne propunem să avem o medie de plantări de pădure nouă de 10.000 de hectare anual, cu prioritate în zonele în pericol de deșertificare.

Vom înființa direcția de investigare a infracțiunilor de mediu cu procurori specializați pe dosarele de mediu și cu bugete speciale ca să nu mai scape infractorii printre degetele autorităților.

Vom introduce tehnologii moderne pentru o gestionare mai eficientă a pădurilor. Digitalizarea luptei cu tăierile ilegale va fi efectiv realizată în teren, nu doar mimată. Vom implementa un program național pentru combaterea tăierilor ilegale, utilizând hărți de risc și date precise din Inventarul Forestier Național și sistemul SUMAL.



## Situația actuală

ROMSILVA administrează peste 60% din proprietățile publice și private ale pădurilor din România. În prezent, ROMSILVA are cel mai mare număr de angajați per hectar de pădure din Uniunea Europeană, ceea ce indică o administrare ineficientă a resurselor umane. De asemenea, multe suprafețe de pădure sunt deținute de obști și composesorate, unde legislația actuală permite o transparență redusă a acestor forme de proprietate.

Această lipsă de transparență contribuie la deturnarea resurselor către grupuri de interese locale, afectând negativ gestionarea durabilă a pădurilor.



## Ce se schimbă

Vom reforma ROMSILVA pe baza unui audit extern. Evaluarea va identifica zonele unde resursele sunt utilizate ineficient și va propune măsuri pentru optimizarea activităților. Vom separa veniturile ROMSILVA de tăierile de păduri pentru a elimina motivația ROMSILVA de a tăia arborii ca să-și poată plăti salariile pentru sutele de angajați.

Vom modifica legislația pentru a asigura o transparență sporită în activitatea obștilor și a composesoratelor. Vom introduce un registru al membrilor, precum și alte măsuri care să garanteze că toți membrii beneficiază direct și echitabil de resursele pădurii. Aceste schimbări vor asigura o gestionare mai responsabilă și transparentă a pădurilor, protejând interesele comunităților și ale proprietarilor de păduri.



## Situația actuală

În ultimii ani, România se confruntă cu o creștere a temperaturilor medii, secete prelungite și precipitații abundente, ceea ce a dus la inundații devastatoare, distrugerea culturilor agricole și afectarea comunităților. Acoperirea forestieră este insuficientă în multe regiuni (sub 5% în județul Galați), iar infrastructura de protecție împotriva viiturilor și incendiilor este incompletă.

Planurile și strategiile cerute de UE sunt făcute și ținute în sertar. Bani pentru perdele forestiere puși de USR în PNRR nu sunt folosiți.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom împăduri terenurile degradate și extinde pădurile de-a lungul râurilor, reducând riscul de viituri și eroziuni. Prin finalizarea lucrărilor hidrotehnice și amenajarea torenților, vom proteja comunitățile de inundații. Vom extinde rețeaua meteorologică și agrometeorologică, oferindu-ți acces la date în timp real despre condițiile meteo.

Vom depolitiza și reprofesionaliza autoritățile din domeniu, astfel încât să nu mai avem autorizații de construire în zone inundabile și să fie realizate și întreținute lucrările de apărare împotriva inundațiilor

**Cetățeni.**



**O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii**

**Sport**

## Sportul pentru toți

# Viziunea noastră

Statul român cheltuie banii pentru sport într-un mod complet ineficient. Majoritatea fondurilor disponibile sunt cheltuite pe salarii, pe arene sportive nesustenabile și prost administrate. În același timp, se ignoră complet sportul comunitar, sportul pentru copii și juniori și investițiile cu cap în infrastructură.

Sportul este pentru toți, pentru fiecare dintre noi. Sportul trebuie să fie o prioritate în primul rând pentru sănătatea fizică și mintală a românilor. Chiar dacă românii sunt considerați sedentarii Europei, ne dorim o Românie în care peste 80% din populație să facă sport regulat.

Vrem ca românii să aibă acces egal la zone de sport și recreere, iar sportul românesc să fie manageriat de persoane cu o bună pregătire profesională.

Dacă investim corect în sportul pentru toți, va veni și performanța sportivă.



## Situația actuală

Investițiile în infrastructura sportivă sunt făcute pe criterii politice, fără a ține cont de nevoile cetățenilor sau de potențialul de sustenabilitate a investițiilor. Inclusiv Curtea de Conturi confirmă acest lucru.

De exemplu, în Târgoviște vor exista două stadioane dedicate fotbalului, într-un oraș de sub 70.000 de locuitori și cu o singură echipă, în liga a doua. În același timp, orașele Moldovei nu beneficiază de niciun stadion modern.

Pe de altă parte, arenele sportive moderne sunt nesustenabile. În 2022, stadioanele publice au totalizat un deficit de peste 48 de milioane de lei (venituri față de cheltuieli), conform unui studiu efectuat de USR.



## Ce se schimbă pentru tine

Infrastructura sportivă trebuie să țină cont de toate palierele sportului: sportul comunitar, sportul pentru copii și juniori și sportul de performanță.

USR propune ca investițiile în infrastructura sportivă să fie efectuate pornind de la criterii obiective, determinate de către date statistice și proiecții de fezabilitate.

Investițiile trebuie să cuprindă atât piste de bicicletă și parcuri sportive publice, cât și arene multifuncționale și bazine de înot.





## Situația actuală

Primăriile și consiliile județene alocă resurse financiare disproporționate către cluburile sportive din subordine. Acestea sunt administrate prost, iar majoritatea banilor merg către salarii, iar performanța sportivă este aproape inexistentă.

Autoritățile locale nu investesc suficient nici în infrastructura sportivă și tocmai de aceea românii nu fac sport, pentru că nu au unde.

Din aceste motive, suntem sedentarii Europei, conform ultimului raport al Comisiei Europene, care ne arată că doar 2% dintre români fac sport de cel puțin 3 ori pe săptămână, în timp ce 62% dintre români nu fac deloc sport.



## Ce se schimbă pentru tine

Sportul de masă va fi susținut din fonduri publice, în timp ce sportul de performanță, preponderent din fonduri private.

Se va respecta Legea USR care prevede că minimum 30% din fondurile publice care merg spre sport vor fi alocate către copii și juniori.

Primăriile vor investi mai mult în sportul comunitar, inclusiv infrastructură, iar echipele din subordine vor fi administrate profesionist în limita bugetelor disponibile.

Ne propunem ca 80% dintre români să facă sport regulat. Cu o populație sănătoasă, care face mișcare regulat, apare și performanța.



## Situația actuală

Marile elemente de infrastructură sportivă finanțate din bani publici se află în subordinea instituțiilor centrale ale statului.

Proasta administrare a patrimoniului sportiv a adus în stare de degradare și nefuncționare multe baze sportive istorice în care unii sportivi au devenit mari campioni ai țării noastre.



## Ce se schimbă

Patrimoniul sportiv va fi transferat în subordinea autorităților locale.

Acestea dețin o capacitate mult mai bună de a administra patrimoniul, de a efectua investiții și de a le direcționa spre folosință către cei care au cea mai mare nevoie de ele.

# Părinți.

## Școală bună lângă casă

- Le dăm părinților și copiilor dreptul de a-și alege școala
- Desființăm inspectoratele
- Curriculum-ul adaptat realităților actuale
- Extindem programele „Școală după școală”
- Masă caldă și sănătoasă în toate școlile
- Atragem tinerii profesori în sistem
- Punem la dispoziția școlilor un fond de stimulare a performanței profesorilor
- Extindem actualul Program Național de Creșe din PNRR
- Simplificăm procedurile pentru a înființa creșe private



O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii

## Părinți

# Viziunea noastră

Ne dorim o școală pentru elevi, profesori și părinți.

Ne dorim pentru elevi o educație relevantă și captivantă, care să le ofere abilități practice, digitale și sociale de care au nevoie într-o lume în schimbare rapidă, cu mai puțină încărcare teoretică și mai multe activități care să stimuleze creativitatea și gândirea critică, evitând astfel plictiseala, demotivarea și abandonul școlar.

Părinții își doresc o educație de calitate, care să le ofere tuturor copiilor șanse egale, indiferent de mediul din care provin.

Nu lăsăm pe nimeni în urmă, am inițiat prin PNRR și vom continua prin lege națională cel mai amplu program național de reducere a abandonului școlar din istoria României.

Viziunea noastră pleacă de la o întrebare simplă: a cui este școala? Vechea clasă politică crede că școala este a ministerului, adică a lor, în fond. Noi spunem invers: școala este a comunității, a părinților, a elevilor, a profesorilor, a autorităților locale. Ei trebuie să o administreze.



## Situația actuală

Inspectoratele școlare nu sunt doar inutile, sunt chiar nocive. Inspecția școlară este doar un exercițiu absurd în care profesorii, inspectorii și chiar și copiii sunt puși să joace o piesă de teatru menită doar să bifeze câteva condiții birocratice ca statul să poată clama că oferă educație de calitate. Adevărul se vede în testele PISA și în ratele-record de analfabetism funcțional.

Inspectoratele sunt o sursă de politizare și de corupție pentru sistemul de învățământ. Le este schimbată doar numele acum, în direcții județene. Pe fond, sistemul rămâne la fel.



## Ce se schimbă pentru tine

Tu vei putea fi direct implicat în deciziile importante pentru copilul tău. Vom desființa pe bune inspectoratele și vom muta cele mai multe dintre atribuțiile lor la nivelul consiliilor de administrație ale școlilor, care vor fi compuse din o treime profesori, o treime părinți, o treime reprezentanți ai autorităților locale. CA-urile vor decide bugete, investiții, suplimentări de salarii pentru performanță - comunitatea școlară se va putea dezvolta și înflori. Funcțiile de mentorat, verificare a calității și combatere a abuzurilor, exercitate acum prost de către inspectorate, vor fi transferate către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), care va fi reorganizată și reformată.

Nu birocrății numiți politic, ci profesorii, împreună cu părinții și elevii, vor avea cel mai greu cuvânt de spus în educație. Și vom elimina politicul de acolo.



## Situația actuală

În prezent, părinții și copiii sunt prizonierii unui monopol de stat care le promite educație mai bună, dar care, dacă nu o oferă, nu suportă nicio consecință.

Dacă educația primită la școală nu este bună, părinții nu au decât opțiunea de a se văita, de a încerca să găsească pile pentru a ameliora ceva sau de a plăti meditații. De aceea sistemul meditațiilor s-a extins enorm în România.



## Ce se schimbă pentru tine

Părinții și copiii vor avea dreptul de a-și alege școala. Banii alocați total de stat pentru educație (aprox. 3000 euro / an / elev) vor urma cu adevărat copilul, la orice școală, publică sau privată. Vom crea o competiție reală între școli, administrate local, pentru opțiunile părinților. Veți fi tratați ca parteneri de către școală. Statul va simplifica, debirocratiza și ușura înființarea de creșe, grădinițe, școli și licee noi (și private, și publice sau extinderea celor performante deja existente, prin decizia CA).

ARACIP se va asigura că noul sistem descentralizat și autonomizat nu va discrimina, nu va abuza copilul, mai ales cei vulnerabili. Statul devine din micromanager inept, garant al calității și oportunităților egale. Așa funcționează sistemele de educație performante: redus rolul birocrăției centrale, creată o comunitate în jurul fiecărei școli, competiție liberă, inițiativă.



### Situația actuală

Nu există reglementări clare care să abordeze structura curriculumului. Modelul actual este fragmentat, tratând disciplinele separat, ceea ce nu răspunde nevoilor elevilor din secolul XXI. Principala motivație pentru orar este: cum putem plasa profesorii disponibili astfel încât să le facem normele didactice.

În loc să dezvolte competențele esențiale, acest sistem se bazează pe teme care sunt adesea introduse dezorganizat, suprasolicitând inutil elevii. Abordarea tradițională nu integrează eficient abilitățile necesare pentru viitor, reducând astfel relevanța educației.



### Ce se schimbă pentru tine

Vom regânda curriculumul plecând de la întrebarea: de ce are nevoie copilul pentru viitor?

Vom avea o structură simplă, axată pe dezvoltarea competențelor esențiale, colaborare și învățare personalizată. Astfel, elevii vor avea mai multă flexibilitate în alegerea disciplinelor din diverse arii curriculare, fie că vorbim de Limbă și comunicare, Matematică și științe, Consiliere și orientare sau Educație interdisciplinară și tematică. Importantă este dezvoltarea abilităților practice, a gândirii critice și a creativității elevilor.



## Situația actuală

Lumea se schimbă, dar școlile noastre rămân la fel. Elevii nu sunt pregătiți pentru un viitor dominat de inteligența artificială.

Învățarea bazată pe memorie le dezvoltă capacități de care nu va mai fi nevoie.

Va fi însă nevoie de baze etice pentru utilizarea AI și de capacități de integrare a acesteia în viața de zi cu zi.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom prioritiza tehnologiile viitorului prin introducerea AI și a competențelor digitale avansate în curriculum, cu un accent deosebit pe utilizarea etică și responsabilă.

Profesorii vor fi instruiți pentru a fi la curent cu noile metode pedagogice, astfel încât să îndrume elevii să gestioneze corect interacțiunile virtuale și să își dezvolte reziliența emoțională. Educația va îmbina competențele tehnice cu dezvoltarea personală.





## Situația actuală

Programul Național de Reducere a Abandonului Școlar (PNRAS) a fost un angajament al USR la alegerile trecute. L-am inclus în PNRR, acum există, e funcțional. Dar se va termina în 2026.

Peste 2.000 de școli beneficiază acum de granturi pentru a ține copiii la școală. Din păcate, se confruntă cu birocrăție excesivă impusă de inspectoratele politizate. În loc să primească sprijin real, școlile trăiesc procese administrative complicate, iar Ministerul nu se concentrează pe nevoile reale ale elevilor.



## Ce se schimbă

Vom legisla continuarea și bugetarea PNRAS după 2026 prin lege națională. Vom elimina birocrăția inutilă și vom crea mecanisme de sprijin eficiente.

Vom extinde programele de tip „Școală după școală” și activitățile extracurriculare, implicând părinții și comunitatea în procesul educațional.

Vom asigura accesul facil la resurse educaționale și echipamente moderne, mai ales în mediul rural, ceea ce va contribui la reducerea decalajelor dintre școli.



## Situația actuală

Extinderea Programului Național de Masă Caldă, redenumit „Masă sănătoasă”, în toate școlile din România este blocată de lipsa cronică a unui buget adecvat. Discrepanțele economice și logistice între regiuni, județe sau localități fac dificilă distribuția uniformă a hranei, în special în zonele rurale.

Lipsa bucătărilor și/sau a cantinelor adecvate și a personalului calificat complică gestionarea meselor, calitatea hranei este insuficient monitorizată. Aceste dificultăți împiedică accesul elevilor defavorizați la o masă caldă zilnică, ceea ce încurajează abandonul.



## Ce se schimbă pentru tine

Ne angajăm să alocăm un buget consistent, adaptat nevoilor fiecărei școli, pentru a oferi o masă sănătoasă fiecărui elev. Vom stabili parteneriate cu producători locali pentru a reduce costurile și a asigura prospețimea alimentelor, sprijinind totodată economia locală.

Vom monitoriza constant calitatea nutrițională și vom implica comunitatea și autoritățile locale pentru a adapta programul la specificul fiecărei zone.



## Situația actuală

Sistemul educațional din România este strâmb, iar profesorii tineri sunt printre cei mai vulnerabili.

În loc să primească sprijin și motivație pentru a rămâne în sistem, profesorii tineri aleg să plece din cauza lipsei de sprijin și de resurse și a condițiilor de muncă nesatisfăcătoare. Această situație nu doar că descurajează tinerii profesori, dar pune în pericol viitorul educației.

Fără o intervenție rapidă, există riscul de a pierde întregii generații de dascăli, afectând negativ învățământul și viitorul copiilor.



## Ce se schimbă

Profesorii vor avea salarii competitive care să reflecte importanța profesiei de educator, programe de mentorat și formare continuă.

Vom implementa un fond de stimulare a performanței la decizia școlii. Metodologia de acordare va include sisteme de colectare de feedback de la elevi și părinți și criterii obiective care să țină de evoluția elevilor.



## Situația actuală

Nu ai unde să îți lași copilul sub 2 ani dacă dorești să te întorci la lucru.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom extinde și permanentiza Programul Național de Creșe pe care l-am introdus și finanțat prin PNRR.

Vei putea să te întorci la lucru atunci când îți dorești și când e necesar pentru a-ți continua cariera profesională, fără să îți faci griji că nu ai cu cine lăsa copilul.



## Situația actuală

Legislația actuală sugrumă orice inițiativă privată de a deschide creșe, inclusiv pentru companii pentru propriii angajați.



## Ce se schimbă

Debirocratizarea pieței pentru creșele private și creșele de întreprindere.

# Copiii cu Cerințe Educaționale Speciale vor avea școala mai aproape și mai potrivită pentru ei



## Situația actuală

Cea mai mare provocare în educația copiilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES) este lipsa personalului specializat care să le ofere sprijinul necesar. În multe cazuri, părinții sunt nevoiți să preia rolul de „shadow”, sprijinind copiii în activitățile școlare, ceea ce poate fi extrem de solicitant.

Centrele școlare pentru educație incluzivă funcționează în mare măsură în orașele mari. Copiii cu CES sunt obligați să trăiască prin internate, departe de familiile lor. Adesea, părinții sunt nevoiți să-și ducă copiii la școala aflată la zeci de kilometri de casă. Zilnic.



## Ce se schimbă

Vom recruta personal specializat pentru a prelua rolul de *shadow*, oferind suport personalizat, atât pedagogic, cât și psihologic, pentru fiecare elev cu CES. Acest sprijin profesional va permite elevilor să se dezvolte corespunzător, iar părinții vor fi eliberați de povara suplimentară, concentrându-se pe sprijinul emoțional.

Înființăm grupe speciale în școlile aproape de casă pentru copiii cu CES care vor câștiga timp în siguranța căminelor lor. Aceasta ar permite copiilor să rămână în cadrul comunității lor, să interacționeze mai ușor cu ceilalți copii și să beneficieze de sprijin educațional personalizat. Principiul „banii urmează elevul” va bonifica semnificativ copiii cu CES.

# Pacienți.

## Diagnostic: Sănătatea este bolnavă. Iată cum o facem bine

- Înființăm Pilonului 2 al Sănătății
- Transferăm spitalele la autoritățile locale
- Evaluarea personalului și finanțarea secțiilor vor include un bonus care depinde de părerea pacienților
- Bonus de rural izolat pentru medicii de familie
- Programe de screening și depistare precoce oncologică cu acces universal și echitabil
- Analize gratuite și la timp pentru monitorizarea sarcinii

O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii

## Diagnostic: Sănătatea este bolnavă. Iată cum o facem bine

# Viziunea noastră

Ne dorim un sistem de sănătate în care pacientul alege, un sistem performant, cu circuite adecvate, flexibil, cu resursă umană și materială suficientă unui act medical de calitate.

Ne dorim respect pentru pacient și medic. Vrem un sistem medical accesibil pe toate palierele sale, cu servicii pre- și post-spitalizare mult mai diversificate și personalizate, cu programe de prevenție, screening și depistare precoce, paliative accesibile pentru toți cei care au nevoie. Un sistem mai descentralizat, cu autorități locale mult mai implicate.

Ne dorim o nouă lege a malpraxisului - un nou contract social între medic și pacient. Nu ne mai dorim monopolul Casei Naționale de Asigurări, ci concurență pe o piață liberă de asigurări de sănătate, cu pachete de servicii personalizate.





Unul din două decese în România este prematur și evitabil. Acest fapt se datorează și performanței foarte slabe a sistemului de sănătate. Astfel, boli care ar putea fi depistate mai repede, tratate mai eficient, chiar prevenite în totalitate, conduc la deces prematur sau dizabilitate.

Sistemul public de sănătate este subfinanțat, fragmentat, funcționează mereu la limita de avarie, are o proastă guvernare, este extrem de birocratizat, are accesibilitate redusă, clădiri vechi, insalubre, cu circuite improprii, care au autorizații de funcționare temporare și planuri de conformare perpetue. Dotarea este precară, personalul insuficient, materialele sanitare puține și de slabă calitate.



### Situația actuală

„S-a atins plafonul”, o frază pe care toți pacienții din România o aud de fiecare dată când au nevoie de serviciile medicale. Singurul asigurător din România care dă din umeri și nu-și îndeplinește obligațiile în momentul în care se întâmplă un eveniment asigurat este CNAS. Deși stă pe un buget care a tot crescut și în ciuda faptului că numărul de pacienți a tot scăzut, calitatea serviciilor medicale a rămas codașă în UE.

Plătim taxe pe sănătate pe toate veniturile, dar când avem nevoie de servicii medicale trebuie să le plătim în mod real din buzunar, la privat sau prin șpagă.



### Ce se schimbă pentru tine

Vom înființa Pilonului 2 al Sănătății prin care fiecare român va avea dreptul să-și aleagă un alt asigurător decât CNAS. Cu o sumă de 2.220 de lei/an (echivalentul a jumătate din contribuțiile pe sănătate dintr-un salariu minim), fiecare va putea să găsească servicii mai bune decât ale CNAS.

Concurența va pune presiune și pe CNAS să-și schimbe metehnele și să-și îmbunătățească serviciile, ceea ce în sistemul actual nu are nici interes, nici presiune să facă.



## Situația actuală

Sistemul de sănătate este pierdut în tranziția descentralizării. O parte din finanțarea spitalelor vine de la Casa de Asigurări Județeană, o parte de la bugetul Ministerului Sănătății.

Finanțarea este impredictibilă și insuficientă, completată prin rectificări în extremis cu datoriile împinse la limita arieratelor.



## Ce se schimbă pentru tine

Transferăm spitalele la autoritățile locale.

Această finanțare de „lanț scurt” și din bugetele locale va dinamiza autoritățile locale, acestea devenind mai reactive la necesități, cetățeanul fiind la un vot distanță de cei responsabili de starea spitalului lor.



## Situația actuală

„Plata pe caz rezolvat” în așa-numitul sistem DRG este de fapt o finanțare pașală a medicinei de spital; o împingere excesivă în registrul contabil a practicii medicale.

Subfinanțarea este compensată prin angajarea insuficientă de personal, achiziții întârziate și insuficiente, diferite plafoane de finanțare pentru analize și investigații, toate răsfrânte asupra calității actului medical.



## Ce se schimbă pentru tine

Propunem o evaluare corectă și transparentă a costurilor reale ale funcționării spitalelor din România, în parametri corecți, cu personal suficient și materiale sanitare și dispozitive medicale adecvate.

Evaluarea personalului și finanțarea secțiilor va include un bonus care depinde de feedbackul agregat al pacienților, colectat prin sistemul gestionat acum de MS și STS.

Vom realiza un audit de performanță anual pentru Casa de Asigurări de Sănătate și pentru programele naționale gestionate de Ministerul Sănătății și o operațiune radicală de transparentizare. Vei primi direct informații despre cum sunt cheltuiți banii tăi de sănătate.



## Situația actuală

Avem sute de localități în România fără niciun fel de acces la medicina primară, vârsta medie a medicului de familie fiind de 57 de ani. Monitorizarea activă, monitorizarea sarcinilor și prevenția sunt profund deficitare.

Accesibilitatea sistemului de sănătate românesc este printre cele mai slabe din Europa, nevoile medicale nesatisfăcute fiind enorme.



## Ce se schimbă

Vom crește autonomia medicilor de familie în prescrierea unor medicamente sau în recomandarea unor investigații, prin corectarea anomaliilor din Contractul-Cadru.

Vom institui un bonus de rural izolat pentru medicii de familie care decid să-și deschidă cabinete în aceste zone – plata per pacient majorată cu 100% față de urban, pentru a face atractivă relocarea.

Vom debirocratiza și vom descărca povara administrativă de pe cabinetele de medicină de familie. Vom acoperi nevoia de asistenți medicali comunitari și mediatori sanitari pentru populațiile vulnerabile.



## Situația actuală

Prea multe cancere sunt depistate în stadii avansate, atunci când e prea târziu. Avem printre cele mai mici rate de supraviețuire cu cancer din UE. Accesul la terapia oncologică inovativă este extrem de întârziat.

Astăzi, durează 828 de zile aprobarea unor terapii noi în România.

Statul lent înseamnă moarte pentru oameni.



## Ce se schimbă

Vom sprijini dezvoltarea de programe de screening și depistare precoce oncologică cu acces universal și echitabil – cancer de sân, cancer de col uterin și cancer de colon, pulmonar și prostată.

Vom asigura în paralel dezvoltarea capacității infrastructurii de medicină oncologică din România de a prelua cazurile noi (medici oncologi, dezvoltarea chirurgiei oncologice în fiecare județ, dezvoltarea infrastructurii de radioterapie și de paliativ).

Vom înjumătăți perioada de timp care trece între aprobarea terapilor oncologice noi de către Agenția Europeană a Medicamentului și disponibilitatea lor în România.



## Situația actuală

Astăzi, infecțiile asociate actului medical sunt o problemă majoră. Mult prea multă suferință și decese evitabile. Suntem în fața unei veritabile probleme de siguranță națională. Legea propusă de USR și adoptată de Parlament care introduce o metodologie de depistare este ignorată.

Am prins în PNRR o măsură prin care recompensăm spitalele care raportează corect și iau măsuri. Nu este corect aplicată. Nosocomialele rămân o problemă de ipocrizie sistemică și lipsă de preocupare.



## Ce se schimbă pentru tine

Normarea minimă obligatorie a unităților sanitare cu personal medical specializat – epidemiologie, igienă, boli infecțioase.

Finanțarea distinctă, dedicată a serviciilor de prevenire a infecțiilor. Continuarea și permanentizarea liniei de finanțare dedicate din PNRR.

Clarificarea rolului și responsabilităților medicilor curanți, direcțiilor de sănătate publică județene și a Institutului de Sănătate Publică în monitorizarea infecțiilor.



## Situația actuală

Gravidele din România trebuie „să se descurce”.

Sistemul public de sănătate este o junglă care reprezintă un stres în sine. Sarcina nu e monitorizată decât cu efort individual.

Nașterea în sine este o loterie, fiecare spital are reguli proprii și femeia este supusă stresului.



## Ce se schimbă

Vom introduce analize gratuite și la timp pentru monitorizarea sarcinii: independente de plafonul acordat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate.

Creșterea numărului de teste pentru boli metabolice și endocrinologice congenitale și creșterea ariei de acoperire.

Introducerea "orei magice" în spitalele publice, când mamele au dreptul să-și țină bebelușul lângă ele în contact direct după naștere, precum și a prezenței tatălui la naștere.





## Situația actuală

În caz de eroare medicală, procesele durează ani de zile fără a se analiza activitatea întregii echipe medicale, ci, cel mai adesea, analiza e izolată, limitată la faptele unei persoane.

Există, astfel, riscul ca pacienții prejudiciați să nu recupereze prejudiciul, persoana culpabilă să nu aibă nicio consecință, iar o persoană nevinovată să aibă parte de un proces îndelungat.

Pacienții așteaptă timp îndelungat daunele.



## Ce se schimbă pentru tine

Nu vei mai face pe detectivul pentru a afla persoana culpabilă, ci furnizorul de servicii medicale va răspunde pentru întreg personalul din subordine. Tu vei recupera prejudiciul de la asiguratorul furnizorului de servicii medicale. Acesta din urmă se va îndrepta împotriva asiguratorului personalului medical aflat în culpă.

Se combate, astfel, medicina defensivă, chemarea în judecată constantă a personalului medical fiind una dintre fricile care determină neasumarea unor intervenții medicale de către acesta.



## Situația actuală

Spitalele sunt pline de înregistrări, arhivele gem, pixul și hârtia încă sunt instrumente medicale esențiale. Birocrația a devenit o povară și răpește din timpul acordat pacientului și actului medical.



## Ce se schimbă pentru tine

Funcționalizarea Dosarului Electronic de Sănătate.

- Istoric medical care urmează pacientul - trasabil și ușor accesibil

Înființarea Registrelor Naționale de Boală.

- Dezvoltarea de politici de sănătate publică bazate pe date epidemiologice
- Alocarea eficientă a resurselor
- Integrarea eficientă a circuitelor digitale
- Platforme de programare pentru consultații și investigații



## Situația actuală

România are un deficit major de medici în spitale. În același timp, tinerii medici, care și-au terminat specialitatea, nu pot concura pentru un post în spitale, pentru ca diferiți șefi de secții/managerii numiți politic le țin blocate pentru pilele lor și nu le scot la concurs. Neavând nicio perspectivă, mulți dintre ei pleacă din țară.



## Ce se schimbă

Vom avea transparență + competiție corectă pentru ocuparea acestor posturi.

1. Centralizarea tuturor posturilor existente pe un singur website (Ministerul Sănătății + ministere și instituții cu rețea proprie)
2. Examen național (de două ori pe an) pe modelul celui de rezidențiat (toate spitalele sunt obligate să scoată la concurs aceste posturi vacante, participanții își bifează opțiunile și în funcție de notă sunt alocați în unitatea spitalicească aferentă din România).



## Situația actuală

Milioane de români sunt victimele dependențelor de droguri sau de jocuri de noroc. Copii și adulți care devin victime ale unui flagel și care, din păcate, nu reușesc mereu să găsească o cale de scăpare.

Astăzi, copiii știu de unde pot cumpăra droguri din școala lor, iar marii traficanți de droguri zburdă liberi prin portul Constanța. Ministrul PNL de Interne a recunoscut deschis că au pierdut lupta cu traficanții.

Astăzi, cei care devin dependenți nu au nici un fel de sprijin din partea statului pentru a se vindeca.



## Ce se schimbă

Protejăm copiii, îi ajutăm pe cei care au nevoie de tratament și curățăm străzile și școlile de traficanții de droguri.

1. Centre de prevenire și tratament al dependențelor (droguri, jocuri de noroc, alcool etc). Programe de reabilitare și reintegrare socială și suport pentru familiile celor afectați.
2. Consiliere psihologică. Introducem accesul gratuit la consiliere psihologică pentru dependențe, direct cu trimitere de la medicul de familie.
3. Întărim instituțiile pentru a curăța străzile și școlile de traficanții de droguri. Președinta Elena Lasconi va ridica tema luptei cu drogurile pe agenda CSAT, la prima ședință pe care o va prezida.



## Situația actuală

Sănătatea dentară a românilor continuă să fie deficitară, cu doar 20% din populație accesând servicii stomatologice anuale.

Amânarea vizitelor la stomatolog contribuie la agravarea problemelor dentare, ducând la complicații severe, inclusiv pierderea dinților la vârste relativ tinere.

Accesul la servicii decontate din asigurări de sănătate este limitat, doar o treime dintre asigurați beneficiind de astfel de servicii.

De asemenea, educația privind igiena dentară este insuficientă, ceea ce agravează problemele existente.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom implementa un Program național de prevenire a cariei dentare, care va asigura controale stomatologice gratuite pentru copii și campanii de educație privind igiena orală.

Vom extinde accesul la servicii stomatologice decontate prin creșterea plafonului de decontare și simplificarea procedurilor pentru atragerea cabinetelor stomatologice în sistemul de asigurări.

Vom asigura proteze dentare accesibile pentru vârstnici oferind acces la servicii stomatologice de bază la costuri accesibile și extinzând serviciile în zonele defavorizate

# Persoane cu dizabilități.

## Măsuri pentru o viață împlinită și independentă

- Decuplarea indemnizației de handicap de Indicatorul Social de Referință (ISR) și raportarea la salariul minim pe economie
- Asistenții personali nu vor mai depinde de organigrama primăriilor și plata lor se va face din bugetul central
- Programul național „Localitate accesibilă”
- Salarii bune pentru persoanele cu dizabilități
- Voucher pentru dispozitive asistive, fără restricții, fără aprobări suplimentare
- Măsuri pentru copiii cu autism și persoanele cu Alzheimer și demență



O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii

# Măsuri pentru o viață independentă.

## Viziunea noastră

Statul român privește persoanele cu dizabilități ca pe o povară.

Toate politicile și instituțiile sunt organizate astfel încât să îi țină în sărăcie, marginalizare și dependență. Doar 1 din 10 au contracte de muncă, față de 5 din 10 cât este media UE.

Nu asta e viziunea Elenei Lasconi și a USR. Persoanele cu dizabilități sunt partenerii și colegii noștri, sunt părinții, surorile, frații și copiii noștri. Îi vrem liberi, îi vrem independenți. Îi vrem activi. Vrem să își atingă potențialul și talentele pe care le au.

# Decuplarea indemnizației de handicap de Indicatorul Social de Referință (ISR) și raportarea la salariul minim pe economie.



## Situația actuală

În 2008, valoarea ISR era egală cu valoarea salariului minim (500 de lei). În prezent, valoarea ISR este de 660 de lei, în timp ce salariul minim a ajuns la 3.700 de lei. Asta arată nepăsare sistemică.

### Exemplu:

Handicap grad 1 = adult 728 de lei / lună = 20% din salariul minim.

Pentru copil 463 de lei / lună = 12% din salariul minim.



## Ce se schimbă pentru tine

Salariul minim pe economie este modificat frecvent de politicienii vechi, ca o măsură care să crească veniturile bugetare. Persoanele cu dizabilități sunt victime indirecte. Vom lega indemnizația de salariul minim, astfel încât să nu mai fie decuplată de creșterile regulate.

Mărim la 25% în primul an de aplicare, urmând să crească apoi odată cu salariul minim, în cazul adulților cu handicap de grad I. Adică 925 de lei. În cazul copiilor ar fi 15,64% din salariul minim. Adică 579 de lei.

Vom creștere plata asistențelor persoanelor cu dizabilități cu 500 de lei, similar reducerii fiscale la care ne-am angajat în capitolul despre fiscalitate.





## Situația actuală

Persoanele cu dizabilități pot opta pentru plata unor asistenți personali. De 10 ani, ar trebui să fie angajați și plătiți de primării.

În continuare, prea mulți primari spun că nu au posturi în organigramă sau că nu le ajunge bugetul. Plata lor este constituită 90% de la bugetul central și 10% de la primării. Primăriile rurale sărace chiar nu au bani, altele nu vor.



## Ce se schimbă pentru tine

Asistenții personali nu vor mai depinde de organigrama primăriilor, ei nu prestează pentru primărie, e o aberație că e nevoie să fie prinși în organigramă.

Posturile respective vor fi create implicit atunci când există o cerere. Plata lor va fi transferată 100% de la bugetul central.



## Situația actuală

Primăriile au prin lege obligația de a accesibiliza spațiile publice, străzile și transportul în comun. Obligația nu se respectă, nu sunt fonduri și, acolo unde se face, nu sunt respectate standardele.

Avem pante prea abrupte, avem trotuare făcute în bătaie de joc. Orașele noastre nu sunt făcute și gestionate cu empatie pentru persoanele cu dizabilități.



## Ce se schimbă

Vom crea programul național „Localitate accesibilă”. Ministerul Dezvoltării va crea un program național cu cofinanțare din fonduri europene (POR) pentru primării, care vor putea depune proiecte de accesibilizare a clădirilor, trotuarelor și spațiilor publice.

Ghidul de finanțare va cere respectarea normativului NP051 (care elimină problemele de acces dacă este respectat) și buna întreținere a lucrărilor pentru minimum 10 ani, drept condiții de finanțare, iar în strategia de dezvoltare locală se va include o axă pentru accesibilizarea domeniului public.



## Situația actuală

Actualul sistem „de protecție” este unul ipocrit, care acționează de fapt împotriva celor pe care ar trebui să îi protejeze. Angajatorii (peste 50 de posturi) trebuie să angajeze un anumit procent de persoane cu dizabilități sau să plătească o taxă în două variante:

1. numărul de neangajați ori salariul minim brut
2. minimum 50% din suma de la punctul a) la stat, iar de restul va achiziționa produse și servicii de la unități protejate.

Efectul real este că firmele plătesc direct taxa în varianta a) - ca să le fie simplu contabil. Și cele care angajează persoane cu dizabilități consideră că valoarea muncii lor e la nivelul salariului minim (= taxa pe care o evită).



## Ce se schimbă pentru tine

Angajatorii pot opta să angajeze persoane cu dizabilități cu pregătire și obligația către stat va fi stinsă cu toată suma încasată ca salariu.

De exemplu: angajezi un IT-ist în cărucior cu salariu de IT-ist, ai rezolvat obligația.

Cei care nu angajează: pentru fiecare leu cheltuit cu produse sau servicii achiziționate de la unități protejate (produse de persoane cu dizabilități) se reduc 2 lei din suma datorată statului. Astfel încât achiziționarea de produse de la unitățile protejate să fie încurajată în mod real.



## Situația actuală

Sistemul actual permite decontarea parțială a dispozitivelor și tehnologiilor medical-asistive doar în măsura în care acestea sunt avizate de AMDM (Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale). Lista este actualizată rar, sumele nu țin cont de ultimele apariții de pe piață, iar produsele noi și moderne asistive sunt ignorate de comisiile și comitetele AMDM.

Este o bătaie de joc ilustrativă pentru un stat lipsit de empatie și obsedat de control. Accesul la tehnologii moderne presupune acoperirea diferențelor, în cazul fericit că obții aprobare.



## Ce se schimbă pentru tine

Se va institui o „plată unică pentru independență personală”. Statul va evalua doar starea persoanei și nevoia de dispozitive pentru a avea o viață independentă, pe anumite grade. În funcție de grad, fiecare persoană va primi un voucher pe care îl poate cheltui pe dispozitive asistive. Fără restricții, fără aprobări suplimentare, acces la ultimele tehnologii.



## Situația actuală

Pentru copiii și adulții cu sindrom Down, statul român nu decontează nicio terapie. O legislație stufoasă și neclară este interpretată de Executiv astfel încât să fie excluși. Acești oameni trebuie integrați.

Din 2018, copiii cu anomalii cromozomiale au dreptul la asistent personal/însoțitor cu valabilitate până la 18 ani. Această prevedere nu e respectată în mod unitar. Iar când împlinește 18 ani, comisiile de evaluare refuză de multe ori să le prelungească drepturile, deși sindromul Down nu dispare.

Famiile din România nu sunt pregătite sau asistate pentru apariția cazurilor de Alzheimer / demențe la rude.



## Ce se schimbă

Vom include aceste persoane într-un Program Național de Sănătate comun, care va deconta terapiile pentru mai multe dizabilități intelectuale/asociate (Trisomia 21 - sindrom Down, paralizie cerebrală, autism etc.).

Vom modifica criteriile de încadrare în handicap a adulților cu sindrom Down ca având drept de însoțitor. Vom asigura tratamentul asistat al copiilor cu dizabilități la examenele și verificările școlare.

Vom extinde durata pentru programul de lucru al asistenților personali, peste programul normal de 40 de ore săptămânal, pentru persoanele cu dizabilități cu nevoi speciale. Vom adăuga programele naționale de sănătate obiective de asistare/consiliere a familiilor pentru o bună îngrijire a rudelor afectate.

# Diaspora.

## Români demni oriunde în lume, așteptați cu brațele deschise acasă

- Limba româna se va putea învăța în străinătate cu un sistem didactic dedicat și resurse pentru predare
- Sistem de atestare standard a cunoștințelor de limba română
- Departamentul pentru Românii de Pretudindeni va fi reformat și va oferi și asistență la repatriere
- Extindem rețeaua de consulate și investim mai mult în consulate itinerante
- Număr echitabil de parlamentari de Diaspora
- Posibilitatea de a vota ușor și sigur, inclusiv de la distanță



O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii

## Diaspora

# Viziunea noastră

Românii se vor întoarce acasă când România va deveni o țară cu un sistem de sănătate modern, cu un sistem de educație performant, un loc unde munca cinstită este apreciată și oamenii au salarii pe măsură, un loc unde este ușor să faci afaceri și să nu te lovești de funcționari neprietenoși la ghișee și de birocrăție inutilă. Un loc unde antreprenorii mici sunt respectați, nu hărțuiți de controale, în timp ce marii evaziioniști scapă nepedepsiți.

Viziunea USR este că românii plecați să muncească în alte țări pot și trebuie să contribuie la dezvoltarea economică, socială și politică a țării și este de datoria statului să îi încurajeze să o facă.



## Situația actuală

Copiii români din diaspora au oportunități limitate de a învăța limba română. În timp, legătura lor cu țara se poate rupe.



## Ce se schimbă

Limba română în străinătate se va învăța cu un sistem didactic dedicat și resurse pentru predare, inclusiv în online.

USR propune să fie dezvoltat un sistem de învățare standardizat și gradual al limbii române, așa cum există modelul „Cambridge” pentru limba engleză sau modelul Delf pentru limba franceză.

Școlile private vor fi sprijinite astfel încât româna să poată fi învățată pretutindeni.





## Situația actuală

Românii din Diaspora sunt ignorați de către statul român.



## Ce se schimbă pentru tine

Departamentul pentru Români de Pretudindeni va fi reformat, pentru a oferi și asistență la repatriere.

Vom institui criterii clare și transparente privind alocarea banilor de către DRP.

Echivalarea diplomelor, asistență pentru deschiderea de afaceri.



## Situația actuală

Pe lângă serviciile pe care statul român le oferă cetățenilor în țară, există o a doua Românie în străinătate pentru care guvernul nu are bani suficienți sau soluții solide.

Mai mult, peste un milion de români sunt discriminați de statul român prin faptul că nu au carte de identitate, doar pașaportul CRDS.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom dezvolta serviciile consulare online, vom extinde rețeaua de consulate și vom investi mai mult în consulate itinerante.

Românii din diaspora vor obține acte de identitate simplu și ușor, iar cei care își declară definitiv domiciliul în străinătate vor continua să aibă acte de identitate.



## Situația actuală

Estimările oficiale arată că peste 5 milioane de români trăiesc sau muncesc în străinătate. În realitate, sunt mult mai mulți. Ei sunt subreprezențați în Parlament și ignorați de guvern.



## Ce se schimbă pentru tine

Asigurăm un număr echitabil de parlamentari de Diaspora și posibilitatea de a vota ușor și sigur, inclusiv de la distanță.



## Situația actuală

România are cei mai mulți muncitori mobili din UE, o comunitate care crește în ritm accelerat, cu nevoi complexe și pe piața muncii, și la obținerea pensiei comunitare.

Statul român s-a învățat să-i ignore.



## Ce se schimbă

Creștem numărul de atașați pe probleme de muncă și sociale acolo unde este nevoie, în Marea Britanie, Germania, Italia sau Țările de Jos.

Ne asigurăm că diasporanii vor primi pensia comunitară în cel mult 6 luni de la depunerea dosarului.

# Tineri.

## Tineri implicați în societate, pregătiți pentru ziua de mâine

- Introducerea votului de la 16 ani în alegerile locale, pentru a crește gradul de implicare a tinerilor în viața publică
- Limităm la 5 ani perioada de închiriere a locuințelor ANL și le deschidem pentru tineri
- Extinderea vaccinării anti-HPV gratuite
- 4 ședințe de consiliere psihologică pe lună decontate de CNAS
- Îmbunătățirea educației pentru sănătate în școli
- Introducerea doctoratului profesional
- Cursuri de conducere, predate la liceu



O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii

## Tineri

# Viziunea noastră

O Românie a drepturilor, a oportunităților și a incluziunii. Asta vor tinerii pentru România. Și așa îi vom cointeresa pentru viitorul lor.

Avem încredere în judecata lor, de aceea vom scădea vârsta pentru dreptul la vot la 16 ani.

Vom aplica politici concrete pentru locuire cu chirii decente. Consilierea psihologică și cea profesională vor deveni o normalitate.

Educația pentru sănătate și vaccinarea anti-HPV sunt teme pe care USR le pune curajos pe agenda publică. Ipocrizia nu schimbă România, curajul o face.



## Situația actuală

Votul este permis doar de la 18 ani, deși tinerii de 16 ani pot munci și contribui economic. La ultimele alegeri, aproximativ 300.000 de tineri cu vârsta de 18 ani au votat pentru prima dată.

Totodată, tinerii de 16-17 ani nu sunt implicați în deciziile comunității, ceea ce duce la o slabă reprezentare a intereselor lor.



## Ce se schimbă pentru tine

Introducerea votului de la 16 ani în alegerile locale crește implicarea tinerilor în viața publică.

Tinerii pot influența direct deciziile locale, devenind mai responsabili civic.

Testarea la nivel local permite o integrare treptată a tinerilor în procesul democratic.



## Situația actuală

Accesul la locuințe decente devine din ce în ce mai dificil pentru tineri și pentru persoanele cu venituri reduse.

Patrimoniul public este exploatat într-un mod ineficient, iar asta a dus la un număr foarte ridicat de imobile neutilizate.

Locuințele primite de primărie de la persoane care nu au moștenitori sunt adesea lăsate în paragină.



## Ce se schimbă pentru tine

Locuințele oferite de ANL și primării (vom pune bazele legislative pentru structuri tip ANL locale) reprezintă o soluție viabilă pentru tineri care își încep cariera și nu dispun de resurse financiare suficiente pentru a achiziționa o locuință pe piața liberă.

Locuințele ANL vor avea limitare de contract la 5 ani pentru a ajunge în mod real la tineri.

Locuințele moștenite de primării de la persoanele fără moștenitori vor fi reabilitate și oferite tinerilor la chirii modice pentru 5 ani.





## Situația actuală

Mulți tineri nu au acces la vaccinarea anti-HPV, ceea ce crește riscul de a dezvolta cancer de col uterin și alte tipuri de cancer asociate.

De asemenea, nivelul de informare și conștientizare în rândul tinerilor și familiilor lor cu privire la riscurile virusului HPV și beneficiile vaccinării este insuficient.



## Ce se schimbă pentru tine

Prin extinderea vaccinării anti-HPV gratuite, tinerii vor avea acces egal la protecție împotriva cancerului de col uterin și altor tipuri de cancer asociate cu acest virus, indiferent de statutul lor socio-economic.

De asemenea, implementarea programului de vaccinare va crește nivelul de informare și conștientizare în rândul tinerilor și al familiilor lor despre riscurile virusului HPV și beneficiile vaccinării. Acest lucru va conduce la o acceptare mai largă a vaccinului.



## Situația actuală

Mulți tineri se confruntă cu provocări precum anxietatea, depresia sau stresul academic, iar accesul la servicii de consiliere psihologică este limitat. Costurile ridicate și lipsa de resurse au ca rezultat direct ignorarea sănătății mintale.

În plus, fără un sistem de sprijin accesibil și eficient, mulți tineri rămân fără ajutorul de care au nevoie, perpetuând astfel decalajele în sănătate și creând o presiune suplimentară asupra comunităților și a sistemului de învățământ.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom înlesni servicii gratuite de consiliere psihologică ce le vor permite tinerilor să-și gestioneze mai bine emoțiile și să dezvolte abilități sănătoase de gestionare a anxietății, a depresiei și a stresului academic.

Prin decontarea unui număr de 4 de ședințe pe lună de consiliere psihologică de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS), se va asigura accesul la aceste servicii pentru toți tinerii, indiferent de statutul lor financiar. Această inițiativă va contribui la reducerea inegalităților în sănătate.



### Situația actuală

În prezent, rețeaua limitată de parteneri ai CNAS pentru consilierea psihologică restricționează accesul tinerilor la o varietate de specialiști și metode, iar suma decontată este adesea insuficientă pentru a acoperi costurile complete ale serviciilor necesare. Aceste limitări conduc la o ofertă redusă și inadecvată de sprijin pentru problemele emoționale și psihologice ale tinerilor.



### Ce se schimbă pentru tine

Extinderea rețelei de parteneri CNAS și modificarea sumei decontate vor permite accesul la un număr mai mare de psihologi și specialiști, oferind o gamă diversificată de resurse și abordări.

Aceasta va îmbunătăți sănătatea mintală a tinerilor, contribuind la performanțe academice mai bune și la reducerea stigmatizării problemelor de sănătate mintală prin normalizarea accesului la consiliere în mediul educațional.



## Situația actuală

Elevii din clasele a VIII-a adesea nu beneficiază de consiliere adecvată care să le ofere claritate asupra intereselor și abilităților lor. Fără sesiuni de consiliere timpurie, tinerii pot întâmpina dificultăți în identificarea opțiunilor educaționale și a oportunităților de carieră care să se alinieze cu pasiunile și competențele lor reale.

De asemenea, absența simulărilor de interviuri și a feedback-ului personalizat limitează dezvoltarea abilităților necesare pentru succesul în carieră și nu le oferă ocazia de a învăța din experiențele practice.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom extinde serviciile de consiliere profesională. Elevii vor avea acces la sesiuni care îi ajută să-și identifice interesele și abilitățile prin teste de orientare profesională și discuții cu consilieri specializați. Acest suport le va oferi informații detaliate despre opțiunile educaționale și oportunitățile de carieră disponibile.

Simulările de interviuri și feedback-ul personalizat le vor permite tinerilor să dezvolte abilități esențiale de comunicare și gestionare a stresului.



## Situația actuală

Accesul la educație pentru sănătate în școli este adesea limitat și nu este bine integrată în curriculum, informațiile despre educația sexuală și nutrițională fiind adesea insuficiente.

Totodată, instruirea cadrelor didactice lasă de dorit.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom sprijini includerea în curriculum a educației pentru sănătate într-o formă comprehensivă, cu o structură progresivă adaptată vârstei.

De asemenea, vom sprijini crearea de programe de formare specifică pentru cadrele didactice, ceea ce va duce la creșterea calității în învățământ.



## Situația actuală

Activitățile educaționale legate de nutriție sunt adesea superficiale, fără componente practice.

De asemenea, educația despre igiena personală, vaccinare, stilul de viață și subiecte conexe este deficitară.



## Ce se schimbă pentru tine

Organizarea de ateliere practice pentru o viață sănătoasă și de excursii educative pentru a învăța despre sursele alimentelor poate fi o soluție pentru a promova alegerile informate și sănătoase în viață.

De asemenea, includerea de lecții despre igiena personală și importanța vaccinării va fi esențială în acest domeniu.



## Situația actuală

Doctoratele existente sunt în principal axate pe cercetare teoretică, fără o concentrare suficientă pe aplicarea practică a cunoștințelor în rezolvarea problemelor reale, ceea ce rezultă în lipsa de oportunități pentru profesioniștii cu experiență de a aduce contribuții concrete.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom propune introducerea doctoratului profesional care va include cursuri avansate relevante pentru practica profesională și ar avea ca element central proiecte de cercetare aplicată. Ele pot fi completate cu secțiuni de mentorat și susținute prin colaborări extinse cu organizații sau instituții relevante din domeniul.



## Situația actuală

Învățământul „gratuit” îi învață o multitudine de cunoștințe cu valoare incertă în viața reală, dar pentru o abilitate de bază, cum este condusul, este nevoie de bani și efort suplimentar.



## Ce se schimbă pentru tine

Propunem introducerea, ca disciplină la liceu, a cursului de conducere auto.

Tinerii vor dobândi o calitate care le va permite să se angajeze mai ușor la terminarea liceului.

Astfel, liceul va deveni mai atractiv.



# Vârstnici.

## Bunicii noștri trăiesc mai mult și mai sănătos

- Bani din redevențe vor finanța deficitul la sistemul de pensii
- Mecanism previzibil de mărire a pensiilor
- Decontăm rețetele pentru boli cronice cu tot ce depășește 20% pentru pensiile sub cea medie
- Centre de tip Respiro pentru îngrijirea seniorilor
- Locuințe adaptate pentru seniori, cu decontare de la CNAS
- O viață socială mai plină pentru seniori
- Implicăm seniorii în programe de mentorat pentru tineri



O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii

## Vârstnici

# Viziunea noastră

Trebuie să ne gândim din timp la viitorul pensiilor și la confortul unei vieți cu cât mai puține griji pentru vârstnicii noștri. Ne dorim ca vârstnicii României să trăiască mai mult și mai bine.

În condițiile îmbătrânirii populației și scăderii numărului de contribuabili, actualul sistem de pensii nu va mai fi sustenabil. Soluția noastră pentru pensii decente implică creșterea și întărirea Pilonului 2, contribuțiile obligatorii investite în fonduri gestionate privat, și a Pilonului 3, contribuții voluntare stimulate fiscal.

Propunem utilizarea redevențelor din companiile de stat pentru a acoperi perioada de tranziție. Fiecare român va beneficia direct din bogăția statului sub formă de investiție la pensie. Pensiile nu vor mai depinde de pixul mincinos al politicienilor și vor fi corelate cu creșterea economică și cu inflația.

Același fenomen va pune presiune și asupra actualelor sisteme de sprijin. Propunem ca centrele pentru vârstnici, inclusiv cele private, să devină o soluție viabilă pentru o populație care își dorește ca ultima etapă a vieții să fie una activă, cuplată încă la nevoile societății.

# Formulă previzibilă de creștere a pensiilor. Banii din redevențe vor finanța deficitul la sistemul de pensii

USR.



## Situația actuală

Vechii politicieni mint de ani de zile pensionarii cu creșterea pensiilor. Le îngheață cu anii și apoi le cresc din pix, deseori doar declarativ, în campaniile electorale sau fără a acoperi în realitate nici măcar rata inflației.

Sistemul public de pensii din România devine nesustenabil. În fiecare an, deficitul de la pensii trebuie acoperit de la buget prin transferul a zeci de miliarde de lei.

Îmbătrânirea populației și scăderea numărului de contribuitori la sistemul actual vor pune o presiune și mai mare pe pensii.



## Ce se schimbă pentru tine

USR propune o formulă de creștere predictibilă a pensiilor, bazată pe indicatori economici și care include rata inflației. Pe această formulă predictibilă care va crește automat pensiile, nu se va mai putea interveni, în scopuri electorale, de către politicieni iresponsabili.

Pentru a reduce povara deficitului pe pensii pentru generațiile viitoare, vom susține creșterea și întărirea Pilonului 2 (contribuțiile obligatorii investite în fonduri gestionate privat) și a Pilonului 3 (contribuții voluntare stimulate fiscal).

Vom folosi în perioada de tranziție bani din redevențe până când bugetul sistemului de pensii se va echilibra. Românii vor beneficia astfel în mod direct de pe urma bogățiilor României.



## Situația actuală

De prea multe ori, prea mulți pensionari trebuie să aleagă între a-și cumpăra mâncare, toate medicamentele prescrise sau să plătească utilitățile.

Sistemul de gratuități și compensări ale medicamentelor - așa disfuncțional cum este - eșuează în a furniza pensionarilor bolnavi cronic cele mai noi medicamente disponibile pe piață la costuri accesibile pentru ei. Doar pensionarii cu pensii speciale nesimțite își permit accesul la toate medicamentele necesare fără a fi obligați să își reducă cheltuielile cu mâncarea sau utilitățile.



## Ce se schimbă pentru tine

Indiferent de valoarea rețetei lunare cu medicamentele pentru bolile cronice, pensionarii trebuie să aibă acces la tratamentul necesar, fără a-i pune în situația de a reduce suma pentru mâncare sau încălzirea locuinței.

Valoarea rețetei lunare pentru medicamentele necesare tratării bolilor cronice nu va putea depăși 20% din suma pensiei pentru pensionarii de peste 65 de ani având venitul de până la valoarea pensiei medii. Restul sumei va intra în regim de decontare.

Vom asigura proteze dentare accesibile pentru vârstnici oferind acces la servicii stomatologice de bază la costuri accesibile și extinzând serviciile în zonele defavorizate.



## Situația actuală

Foarte multe familii sunt blocate de sarcina îngrijirii unui senior, fără posibilitatea de a face planuri nici măcar pentru propriul concediu. Există în acest moment mai puțin de 30 de astfel de centre la nivel național.

Foarte mulți seniori sunt dependenți de servicii specializate de îngrijire, dar nu există suficiente persoane care pot face această muncă sau nu sunt interesate.



## Ce se schimbă pentru tine

Modificarea legislației astfel încât mai multe centre de îngrijire pentru seniori să poată oferi servicii de tip Respiro (pe o perioadă de maximum 180 de zile). Asta înseamnă degrevarea temporară a familiilor.

Modificarea legislației muncii și a Codului ocupațiilor astfel încât îngrijitorii la domiciliu să poată fi asimilate infirmierelor.



## Situația actuală

O mare parte din serviciile la domiciliu pentru seniori sunt asigurate în prezent de îngrijitori cu statut informal, care nu își pot asigura și cheltuielile de asigurare medicală și protecție socială.

Calitatea vieții seniorilor îngrijiți la domiciliu este de multe ori afectată de faptul că locuințele lor nu sunt accesibilizate. În lipsa accesibilizării, momentul instituționalizării lor intervine mult mai devreme.



## Ce se schimbă

Îngrijitorii informali care sunt interesați să le fie plătite și asigurările sociale vor fi incluși în lista persoanelor care pot fi plătite cu tichete emise în baza Legii 111/2022.

Vom modifica Legea Sănătății astfel încât adaptarea locuințelor să intre în categoria dispozitivelor de asistență care pot fi decontate de Casa Națională a Asigurărilor de Sănătate.



## Situația actuală

Una dintre problemele majore ale seniorilor este reducerea până la dispariție a contactelor sociale. Efectele sunt majore în aceste cazuri - accentuarea problemelor de sănătate, apariția episoadelor depresive, complicarea aranjamentelor de sprijin.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom simplifica procedurile de acreditare a centrelor de zi (definite în prezent doar pentru cazuri sociale în Legea 292/2011 a asistenței sociale). Extinderea definiției la toate sau la majoritatea tipurilor de seniori va asigura accesul vârstnicilor la socializare, implicare în comunitate și petrecerea timpului.



## Situația actuală

Diferențele între generațiile vârstnice și cele foarte tinere încep să fie din ce în ce mai mari. Diferențele culturale și cele de tehnologie fac ca legăturile sociale să fie din ce în ce mai fragile între generații.



## Ce se schimbă

Încurajarea unor programe de mentorat ale seniorilor pentru copii și tineri, programe în care seniorii să fie cointeresați voluntar, compensat sau contractual.



# Femei.

## O viață sigură și sănătoasă pentru toate femeile din România

- Programe decontate pentru pregătirea și recuperarea fizică a mamelor după naștere
- Asistență pentru recuperare fizică și pentru a preveni sau trata o eventuală depresie postnatală
- Reducere din impozitul pe salariu de 500 de lei pentru fiecare copil
- Redeschidem centrele de planificare familială
- Prodhuse contraceptive gratuite pentru femeile vulnerabile
- Protejăm femeile de agresori

O Românie pentru toți,  
nu doar pentru unii

## O viață sigură și sănătoasă pentru toate femeile din România

# Viziunea noastră

Ne dorim o viață sigură și sănătoasă pentru toate femeile din România. Ne dorim ca ele să aibă posibilitatea de a alege.

Să poată alege dacă și când să devină mame, să aibă acces la analize gratuite, care să prevină complicațiile din sarcină.

Ne dorim ca accesul la contracepție și planificare familială să fie facil, disponibil și pentru tinere și pentru femeile cu probleme financiare. Ne dorim ca femeile să poată să renunțe la o sarcină nedorită, dacă asta e alegerea lor.

Ne dorim sprijinirea femeilor în primele luni de lăuzie prin consiliere și programe de recuperare.

Ne dorim ca femeile din România să fie protejate. Vrem să construim o societate care să nu mai dea vina pe femeile agresate și care să protejeze victima, nu agresorul.



## Situația actuală

În România, femeile se confruntă cu acces limitat la servicii medicale esențiale, inclusiv îngrijire reproductivă.

Lipsa infrastructurii medicale adecvate în mediul rural și costurile ridicate agravează situația, afectând sănătatea și bunăstarea femeilor.



## Ce se schimbă pentru tine

Vei putea naște în siguranță, fără să te temi pentru viața ta, acompaniată fizic și psihic în această aventură, care îți va schimba viața, de persoane profesioniste pe care le poți alege tu: medic și moașă.

Reintroducerea profesiei de moașă ca furnizor de asistență medicală primară sau ambulatorie pentru a putea sprijini femeile pe întreg parcursul proiectului de sarcină, de la prima dorință de a avea un copil la momentele de adaptare la noul rol, acela de mamă.



### Situația actuală

Rata mortalității materne în România este de 17,9 la 100.000 de nașteri, de două ori peste media Uniunii Europene.



### Ce se schimbă pentru tine

Programe decontate pentru pregătirea și recuperarea fizică a mamelor după naștere.

Introducerea "orei magice" în spitalele publice, când mamele au dreptul să-și țină bebelușul lângă ele în contact direct după naștere. Prezența tatălui la naștere va fi un drept al familiei, nu va depinde de cum își stabilește fiecare spital regulile sau de șpagă.



### Situația actuală

Multe mame se confruntă cu complicații legate de sarcină, dar și cu alte probleme de sănătate și nu au acces la consiliere sau programe de recuperare.



### Ce se schimbă pentru tine

Asigurarea fondurilor necesare pentru urmărirea psihologică a mamelor după naștere pentru a preveni, diagnostica și trata depresiile postpartum.

După naștere vei fi acompaniată pentru a putea alăpta, pentru a te recupera fizic și pentru a preveni sau trata o eventuală depresie postnatală.



## Situația actuală

Natalitatea este în scădere și sub nivelul de reproducere al populației.



## Ce se schimbă pentru tine

Măsurile de reducere a fiscalității pe muncă vor avantaja familiile cu copii – pe lângă reducerea generală de 500 de lei (bani care rămân în buzunarul angajatului), se adaugă o reducere din impozitul pe salariu de 500 de lei pentru fiecare copil.



## Situația actuală

Multe mame ar vrea să se întoarcă la serviciu după concediul de maternitate, dar nu au cu cine să își lase copiii.



## Ce se schimbă pentru tine

Vom extinde și permanentiza Programul Național de Creșe pe care l-am introdus și finanțat prin PNRR.

Vom facilita deschiderea de creșe private (inclusiv de către companii, pentru copiii angajaților).

Vom construi creșe și grădinițe pentru a le permite mamei să-și mențină venitul și să nu fie penalizate în carieră din cauza nașterii, un impact care crește exponențial odată cu numărul de copii.

Vom moderniza sistemul de puericultură pentru a-l face unul adaptat acestui secol și cu toate garanțiile necesare pentru liniștea părinților.



## Situația actuală

Acces limitat la contraceptive și servicii de planificare familială: Lipsa de informare și de resurse financiare face ca multe femei să nu aibă acces la metode contraceptive moderne și la servicii de consiliere privind planificarea familială.



## Ce se schimbă pentru tine

Produsele contraceptive trebuie să fie din nou gratuite pentru femeile vulnerabile, iar centrele de planificare familială redeschise.

Adolescenții vor primi consiliere pentru prevenirea sarcinilor (și) de la specialiști, chiar dacă le este teamă să abordeze aceste subiecte în familie.





## Situația actuală

În România, 1 din 4 femei a fost victimă a violenței domestice la un moment dat în viața sa. Statisticile Poliției Române indică o creștere a numărului de cazuri raportate de violență domestică, cu peste 20.000 de cazuri înregistrate în 2023.

Datele furnizate de ONG-uri precum Asociația Necuvinte arată că multe cazuri de violență rămân neraportate, sugerând o problemă substanțială de subraportare.



## Ce se schimbă pentru tine

USR va continua să lupte pentru îmbunătățirea cadrului de implementare a ordinelor de protecție.

Vom spori resursele insuficiente pentru centrele de primire în regim de urgență pentru victimele violenței domestice, care oferă adăpost temporar și consiliere psihologică.

Vom introduce servicii integrate care să includă sprijin psihologic, juridic și economic pentru victime.



## Situația actuală

Tinerele din România trăiesc în continuare într-o lume plină de stereotipuri despre ce ar trebui să însemne și cum ar trebui să arate o femeie, uneori cu consecințe grave asupra siguranței lor și/sau a sănătății mintale.



## Ce se schimbă

Introducerea în școală a unor cursuri care să le vorbească adolescentelor pe înțelesul și limbajul lor despre schimbările corporale și hormonale din timpul adolescenței.



## Situația actuală

România e o sursă majoră a traficului de ființe umane.

Așa cum au arătat investigații media recente, hărțuirea sexuală este des întâlnită și adesea nepedepsită în școli și universități.



## Ce se schimbă

Teme precum traficul de ființe umane și rețelele de prostituție trebuie incluse și ele în cadrul discuțiilor școlare.

Tinerele trebuie să știe să se protejeze de comportamentele prădătoare ale traficanților și să-și apere drepturile, chiar atunci când agresorul este într-o poziție de autoritate sau încearcă să o manipuleze sentimental.